

گفتمان پیشرفت استان مرکزی

- ❖ طرح های پیشران استان مرکزی
- ❖ سیمای شهرستان خمین
- ❖ معرفی بیت بنیانگذار انقلاب اسلامی در شهرستان خمین
- ❖ معرفی جاذبه های استان : عمارت امیر مفخم بختیاری و ارگ میشیجان
- ❖ نگاهی به معاونت بودجه سازمان مدیریت و برنامه ریزی
- ❖ گزارش عملکرد توزیع اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای استان مرکزی در سال ۱۴۰۳
- ❖ چکیده گزارش نظارت عملیاتی پروژه های تملک دارایی های سرمایه ای ملی و استانی در سال ۱۴۰۳
- ❖ چکیده نتایج سرشماری عمومی کشاورزی استان مرکزی در مقایسه با کشور - ۱۴۰۳
- ❖ مصاحبه با جناب آقای محمودی مدیرعامل شرکت توزیع برق استان مرکزی
- ❖ مصاحبه با جناب آقای داود آبادی مدیرعامل شرکت برق منطقه ای باختر
- ❖ مصاحبه با جناب آقای کمال آبادی مدیرعامل شرکت گاز استان مرکزی
- ❖ کاربرد GIS در مدیریت و بهینه سازی عملیات شرکت گاز استان مرکزی
- ❖ آسیب شناسی ساخت و سازهای غیر مجاز در شهرستان اراک و ساوه
- ❖ معرفی شرکت هیکو
- ❖ نگاهی بر مهمترین اقدامات سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان مرکزی در سال ۱۴۰۳

- صاحب امتیاز: سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان مرکزی
- عنوان نشریه: گفتمان پیشرفت استان مرکزی
- شماره مجوز : ۹۶۳۱۹ مورخ ۱۴۰۳/۳/۲۷
- تاریخ انتشار اولین شماره : زمستان ۱۴۰۳
- نوع اعتبار نشریه: علوم اقتصادی (تخصصی)
- مدیر مسئول : نوربخش عسکری
- سردبیر: ناهید کائیدی
- هیأت تحریریه: نور بخش عسکری، احمد توسلی ، زهرا آخانی ، رضوان گرامی، حمید حیدری، ناهید کائیدی
- همکاران مشارکت کننده سازمان: زینت سادات الحسینی ، علی بابائی، مجتبی دولت آبادی، منصوره داودی جم، ناهید لطفی، احمد فراهانی، ابوالفضل عبدی ، سمانه اشتری
- دستگاه های اجرایی مشارکت کننده : اداره کل میراث، فرهنگی و گردشگری و صنایع استان، شرکت توزیع برق استان، شرکت گاز استان ، شرکت برق باختر ، شرکت هپکو، اساتید دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک
- طراحی جلد و صفحات : احمد کمرئی
- ویراستار : ناهید کائیدی
- آدرس: اراک ، خیابان تهران، رازی (مسکن)، صندوق پستی ۳۸۱۹۷۹۷۸۴۴ مرکز تلفن ۰۸۶۳۳۴۵۴۱۲۹ – دورنگار مرکزی: ۳۳۱۲۴۰۱۶
- آدرس وب سایت: <https://markazi.mporg.ir>

فهرست مطالب

۶.....	طرح های پیشران استان مرکزی
۲.....	سیمای شهرستان خمین.....
۵.....	معرفی بیت بنیانگذار انقلاب اسلامی در شهرستان خمین.....
۶.....	معرفی جاذبه های استان : عمارت امیر مفخم بختیاری و ارگ میشیجان.....
۷.....	نگاهی به معاونت بودجه سازمان مدیریت و برنامه ریزی
۸.....	گزارش عملکرد توزیع اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای استان مرکزی در سال ۱۴۰۳
۱۱.....	چکیده گزارش نظارت عملیاتی پروژه های تملک دارایی های سرمایه ای ملی و استانی در سال ۱۴۰۳
۱۳.....	چکیده نتایج سرشماری عمومی کشاورزی استان مرکزی در مقایسه با کشور - ۱۴۰۳
۱۵.....	مصاحبه با جناب آقای محمودی مدیرعامل شرکت توزیع برق استان مرکزی
۱۸.....	مصاحبه با جناب آقای داود آبادی مدیرعامل شرکت برق منطقه ای باختر
۲۰.....	مصاحبه با جناب آقای کمال آبادی مدیرعامل شرکت گاز استان مرکزی.....
۲۳.....	کاربرد GIS در مدیریت و بهینه سازی عملیات شرکت گاز استان مرکزی
۳۰.....	آسیب شناسی ساخت و سازهای غیر مجاز در شهرستان اراک و ساوه
۴۱.....	معرفی شرکت هپکو
۴۵.....	نگاهی بر مهمترین اقدامات سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان مرکزی در سال ۱۴۰۳.....

سخن مدیر مسئول

در آستانه‌ی فصل زمستان و همزمان با ایام پربرکت دهه‌ی فجر، که یادآور عزم ملت ایران در تحقق آرمان‌های انقلاب اسلامی است، بر این اصل کلیدی تأکید داریم که پیشرفت پایدار استان مرکزی در گرو توسعه‌ی زیرساخت‌های حیاتی، به‌ویژه در حوزه‌ی انرژی، است. انرژی، به‌عنوان موتور محرکه‌ی اقتصاد و صنعت، نقش تعیین‌کننده‌ای در شکوفایی ظرفیت‌های تولیدی و اشتغال‌آفرینی این خطه دارد.

استان مرکزی، با جایگاه راهبردی خود در قلب ایران و برخورداری از مزیت‌های منحصربه‌فرد صنعتی و معدنی، همواره پیشگام در عرصه‌ی تولید و انتقال انرژی بوده است. در این راستا، برنامه ابلاغی از سوی استاندار محترم جناب آقای زندیه و کیلی برای تأمین ۵۰۰۰ مگاوات انرژی، گامی بلند و عملیاتی در مسیر تقویت امنیت انرژی کشور و پشتیبانی از طرح‌های کلان توسعه‌ای است. این اقدام راهبردی، با همکاری دستگاه‌های اجرایی، بخش خصوصی و نخبگان علمی، زمینه‌ساز تحقق پروژه‌های مهمی از جمله توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر، بهینه‌سازی شبکه‌های توزیع و افزایش سهم استان در تولید انرژی پاک خواهد بود.

بی‌گمان تداوم این حرکت جهادی و اجرای دقیق برنامه‌های مصوب، موجب تحولی چشمگیر در زیرساخت‌های انرژی استان خواهد شد؛ تحولی که نه تنها پاسخگوی نیازهای فعلی باشد، بلکه آینده‌ای روشن و پررونق را برای نسل‌های آینده ترسیم کند.

امیدواریم این شماره از فصلنامه "گفتمان پیشرفت استان" بتواند با ارائه راهکارهای کاربردی، سهمی در پیشرفت و توسعه همه‌جانبه استان مرکزی ایفا کند و منبعی ارزشمند برای محققان، سیاست‌گذاران و مجریان برنامه‌های توسعه باشد و در آخر از تمامی نویسندگان، صاحب‌شوندگان و دست‌اندرکارانی که با مشارکت خود، بر غنای این اثر افزوده‌اند، سپاسگزاریم.

با امید به آینده‌ای روشن برای استان مرکزی
نوربخش عسکری
مدیر مسئول فصلنامه گفتمان پیشرفت استان مرکزی

امروزه توسعه پایدار و همه‌جانبه، بدون توجه به زیرساخت‌های اساسی، امری ناممکن است. استان مرکزی، به‌عنوان قلب صنعتی و فرهنگی ایران، نیازمند نگاهی راهبردی به زیرساخت‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی است تا بتواند سهم خود را در پیشرفت کشور ایفا کند. این شماره از فصلنامه با نگاهی تحلیلی به مهم‌ترین چالش‌ها و فرصت‌های پیش‌روی استان، تلاش دارد تا افقی روشن را برای دستیابی به توسعه متوازن ترسیم کند.

در این شماره، مجموعه‌ای از مقالات تحلیلی و تخصصی به چاپ رسیده است که هر یک از زاویه‌ای متفاوت به موضوع توسعه و تحول در استان مرکزی می‌پردازند. از جمله، گزارش‌های "طرح‌های پیش‌ران توسعه استان مرکزی" توزیع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان مرکزی" و "نظارت عملیاتی پروژه‌های مذکور" که با تمرکز بر بخش‌های صنعت، کشاورزی، انرژی و سایر حوزه‌های کلیدی، چشم‌اندازی روشن از ظرفیت‌های بالفعل و بالقوه استان ترسیم کرده است.

همچنین در آستانه سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی، نگاهی ویژه به شهرستان خمین، زادگاه بنیان‌گذار کبیر انقلاب اسلامی، حضرت امام خمینی (ره) داشته‌ایم. در این بخش، علاوه بر معرفی ویژگی‌های جمعیتی، فرهنگی و اقتصادی شهرستان، به معرفی بیت تاریخی امام خمینی (ره)، عمارت امیر مفخم بختیاری و ارگ میشیجان، نیز پرداخته شده است.

بخش‌های دیگر این شماره شامل مقالاتی درباره تحلیل آماری از نتایج سرشماری عمومی کشاورزی استان و مقایسه آن با کشور، کاربرد فناوری GIS در بهینه‌سازی عملیات گازرسانی، و بررسی ساخت‌وسازهای غیرمجاز در شهرستان‌های اراک و ساوه است؛ پدیده‌ای که در این پژوهش، با رویکردی علمی مورد واکاوی قرار گرفته است.

مصاحبه‌های اختصاصی با مدیران ارشد شرکت‌های "شرکت توزیع برق، برق منطقه‌ای باختر" و "گاز استان مرکزی" نیز از دیگر بخش‌های مهم این شماره است که نگاهی کاربردی به چالش‌ها، سیاست‌گذاری‌های کلان و فرصت‌های سرمایه‌گذاری ایجاد شده در حوزه انرژی دارد.

همچنین در این شماره، با معرفی شرکت هپکو و بررسی عملکرد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان در سال ۱۴۰۳، کوشیده‌ایم تصویری جامع از تلاش‌ها و برنامه‌ریزی‌های زیرساختی در استان ارائه دهیم.

امید است این فصلنامه، گامی کوچک اما مؤثر در مسیر شفاف‌سازی، آگاهی‌بخشی و ترسیم آینده‌ای روشن برای استان مرکزی باشد. از همه همکاران، پژوهشگران و مدیرانی که در تهیه این مجموعه نقش داشته‌اند، صمیمانه سپاسگزاریم.

با احترام

ناهید کائیدی

سردبیر فصلنامه گفتمان پیشرفت استان مرکزی

طرح های پیشران استان مرکزی^۱

در استان

- ✓ دارای تنوع محصولات صنعتی و معدنی
- ✓ پروژه های مهم بخش صنعت در یک دهه اخیر
- ✓ در استان مرکزی شامل ۱۴ پروژه با سرمایه گذاری ۶۰۹۰۹۹ میلیارد ریال و اشتغال ۳۸۹۶ نفر می باشد.
- ✓ مانا انرژی پاک (جواز تاسیس -نیمه تمام) با سرمایه گذاری ۹۵۹۰ میلیارد ریال و اشتغال ۱۰۰ نفر
- ✓ ماهد آلومینیوم (جواز تاسیس -نیمه تمام) با سرمایه گذاری ۸۷۳۰ میلیارد ریال و اشتغال ۱۵۵ نفر
- ✓ شیشه نساجی نور (جواز تاسیس -نیمه تمام) با سرمایه گذاری ۱۶۱۱۰ میلیارد ریال و اشتغال ۴۰۰ نفر
- ✓ زرین امید کاوه (جواز تاسیس -نیمه تمام) با سرمایه گذاری ۲۰۷۷۰ میلیارد ریال و اشتغال ۲۵۰ نفر
- ✓ نساجی ساویس دلیجان -توسعه (جواز تاسیس -نیمه تمام) با سرمایه گذاری ۹۲۶۰ میلیارد ریال و اشتغال ۲۵۰ نفر
- ✓ مجتمع صنایع قائم آلوم نور(جواز تاسیس -نیمه تمام) با سرمایه گذاری ۱۰۷۰۰ میلیارد ریال و اشتغال ۱۰۶ نفر
- ✓ طبیعت سبز پارس کهن (بهره برداری) با سرمایه گذاری ۳۳۱۴۸۸ میلیارد ریال و اشتغال ۸۷۸ نفر
- ✓ دی آریا پلیمر (بهره برداری) با سرمایه گذاری ۱۹۹۳۹ میلیارد ریال و اشتغال ۳۳۷ نفر
- ✓ غذا فرآور پنگوئن (بهره برداری) با سرمایه گذاری ۱۵۱۷۹ میلیارد ریال و اشتغال ۳۱۲ نفر
- ✓ صنعت مدرن (بهره برداری) با سرمایه گذاری ۵۳۳۳ میلیارد ریال و اشتغال ۳۵۲ نفر
- ✓ مانا انرژی پاک (بهره برداری) با سرمایه گذاری ۶۰۰۰۰ میلیارد ریال و اشتغال ۲۳۶ نفر
- ✓ فولاد دشتستان (بهره برداری) با سرمایه گذاری ۷۵۰۰۰

بررسی متغیرهای اقتصاد کلان (تولید ناخالص داخلی، نرخ بیکاری، و...) و رتبه و سهم استان در کشور

- ✓ نرخ بیکاری استان مرکزی ۷ درصد و رتبه ۶ کشور می باشد.
- ✓ نرخ مشارکت اقتصادی استان مرکزی ۳۳.۸ درصد بوده رتبه ۲۷ کشور می باشد.
- ✓ تولید ناخالص داخلی استان مرکزی (با احتساب نفت -قیمت جاری) معادل ۱۱۷۹۹۰۴ میلیارد ریال بوده و با سهم ۲.۱۵ درصدی رتبه ۱۵ کشور می باشد.
- ✓ درآمدهای مصوب استان در سال ۱۴۰۲ به میزان ۱۳۰۴۶ میلیارد تومان بوده که عملکرد ۱۲ ماهه: ۲۰۵۹۱ میلیارد تومان (تحقق: ۱۵۸ درصد) رتبه ۵ کشور است. همچنین درآمدهای مصوب استان در سال ۱۴۰۳ معادل ۳۲۷۵۴ میلیارد تومان می باشد که عملکرد ۹ ماهه استان معادل ۲۵۰۴۳ میلیارد تومان می باشد.
- ✓ رتبه اول ارزیابی شاخص محیط کسب و کار در کشور
- ✓ سهم ۴۰.۷ درصدی از کارگاه های صنعتی دارای ۱۰ نفر کارکن و بیشتر کشور، رتبه ۷ کشور
- ✓ سهم اشتغال بخش های عمده اقتصادی: صنعت: ۴۵ درصد، خدمات: ۴۲.۳ درصد، کشاورزی: ۱۲.۷ درصد
- ✓ معرفی قابلیت ها و مزیت های نسبی و رقابتی برجسته استان در مقیاس ملی و بین المللی
- ✓ الف) در حوزه صنعت و معدن
- ✓ قطب ملی و فراملی فعالیتهای صنعتی(در حوزه های تجهیزات و ماشین آلات و نیروگاهی، صنایع غذایی، تجهیزات پزشکی، پتروشیمی، شیمیایی، پالایشگاهی و صنایع تبدیلی کشاورزی) و خدمات فنی مهندسی و مهندسی
- ✓ استقرار ۲۱ صنعت ویژه و مادر بالای ۵۰۰ نفر کارکن

^۱ گزارش سرکار خانم منصوره داودی جم کارشناس برنامه ریزی و آمایش سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان

گفتمان پیشرفت استان مرکزی

- ✓ غلات بان-خوراک آماده دام-(درحال ساخت) با سرمایه گذاری ۳۰۰۰ میلیارد ریال و اشتغال ۱۵۰ نفر

پ) در حوزه گردشگری

- ✓ استان مرکزی استان نخبه پرور کشور. تعداد مفاخر کشور بیش از ۴۵۰۰ نفر هستند که یک چهارم (۱۱۰۰ نفر) مربوط به استان مرکزی است.
- ✓ ۲۵۰۰ اثر تاریخی شناسایی شده در سطح استان که از این تعداد ۹۲۰ اثر تاریخی ثبت ملی شده است. ۶۰ اثر ناملموس، ۳۰ اثر طبیعی، وجود ۲۳ مناطق نمونه گردشگری، وجود ۲۰ هتل و مهمانپذیر، ۱۴ موزه (حمام تاریخی چهارفصل اراک، مفاخر، حسن پور، سالار محتشم و...)

پروژه های مهم بخش گردشگری در یک دهه اخیر در استان مرکزی شامل ۸ پروژه با سرمایه گذاری ۴۴۰ میلیارد ریال و اشتغال ۲۳۸ نفر می باشد.

- ✓ مجموعه بازار تاریخی اراک (نیمه تمام) با سرمایه گذاری ۱۰۰ میلیارد ریال و اشتغال ۲۰ نفر
- ✓ مرمت مسجد جامع ساوه (نیمه تمام) با سرمایه گذاری ۲۰ میلیارد ریال و اشتغال ۵ نفر
- ✓ احداث موزه بزرگ اراک (نیمه تمام) با سرمایه گذاری ۱۵۰ میلیارد ریال و اشتغال ۱۰ نفر
- ✓ امامزادگان آستانه (بهره برداری شده) با سرمایه گذاری ۲۰ میلیارد ریال و اشتغال ۲ نفر
- ✓ امامزادگان ۷۲ تن ساروق (بهره برداری شده) با سرمایه گذاری ۲۰ میلیارد ریال و اشتغال ۲ نفر
- ✓ منطقه نمونه گردشگری پرندینه (نیمه تمام) با سرمایه گذاری ۲۵ میلیارد ریال و اشتغال ۶۰ نفر
- ✓ مجتمع گردشگری (نیمه تمام) با سرمایه گذاری ۲۵ میلیارد ریال و اشتغال ۶۱ نفر
- ✓ مجتمع گردشگری (نیمه تمام) با سرمایه گذاری ۸۰ میلیارد ریال و اشتغال ۷۸ نفر

میلیارد ریال و اشتغال ۲۲۰ نفر

- ✓ آریا سپاهان اسپادانا (بهره برداری) با سرمایه گذاری ۲۰۰۰۰ میلیارد ریال

- ✓ نساجی ساویس دلچجان با تکنولوژی روز ریسندگی (بهره برداری) با سرمایه گذاری ۷۰۰۰ میلیارد ریال و اشتغال ۳۰۰ نفر

ب) در حوزه کشاورزی

- ✓ حائز رتبه های برتر در تولید محصولات کشاورزی مانند تولید انار، طالبی، گوشت قرمز و لوبیا، گل های شاخه بریده و گیاهان زینتی، پرورش ماهیان زینتی، پسته، بادام، تخم مرغ و ذرت علوفه ای، کشمش و انگور، گوشت مرغ

پروژه های مهم بخش کشاورزی در یک دهه اخیر در استان مرکزی شامل ۹ پروژه با سرمایه گذاری ۲۷۱۵۵۸ میلیارد ریال و اشتغال ۲۰۸۰ نفر می باشد.

- ✓ آبیزی پروری و عرضه زنده آبیزی (بهره برداری شده) با سرمایه گذاری ۱۵۵۸ میلیارد ریال و اشتغال ۴۸۰ نفر
- ✓ غزال سبز میهن (بهره برداری شده-در حال توسعه) با سرمایه گذاری ۵۰۰۰۰ میلیارد ریال و اشتغال ۳۰۰ نفر
- ✓ شرکت علوی میهن (بهره برداری شده-در حال توسعه) با سرمایه گذاری ۳۵۰۰۰ میلیارد ریال و اشتغال ۲۰۰ نفر
- ✓ زرین کشت پایدار (بهره برداری شده-در حال توسعه) با سرمایه گذاری ۳۷۰۰۰ میلیارد ریال و اشتغال ۱۵۰ نفر
- ✓ مجتمع شیر و گوشت دامدشت ساوه (بهره برداری شده-در حال توسعه) با سرمایه گذاری ۳۰۰۰۰ میلیارد ریال و اشتغال ۳۳۰ نفر
- ✓ شرکت کشت و صنعت زرین خوشه (بهره برداری شده-در حال توسعه) با سرمایه گذاری ۱۰۰۰۰۰ میلیارد ریال و اشتغال ۱۵۰ نفر
- ✓ پیامهرگستران روشنا (بهره برداری شده) با سرمایه گذاری ۳۰۰۰ میلیارد ریال و اشتغال ۱۲۰ نفر
- ✓ غلات بان-روغن خام-(آماده افتتاح) با سرمایه گذاری ۱۲۰۰۰ میلیارد ریال و اشتغال ۲۰۰ نفر

گفتمان پیشرفت استان مرکزی

✓ مرکز تبادلات انرژی کشور

تبيين ۵ حوزه پیشران و تحول آفرین و اولویت

دار استان در حوزه حمل و نقل و انرژی

✓ ایجاد دهکده لجستیک در استان

✓ توسعه صنایع مرتبط با کشتی سازی و اقتصاد دریامحور

✓ توسعه زنجیره ارزش صنعت ماشین سازی

✓ توسعه انرژیهای نو و تجدید پذیر در استان

✓ استفاده از پساب تصفیه خانه های شهرک های صنعتی

و شرکت آب و فاضلاب

ت) در حوزه حمل و نقل

✓ قرار گرفتن در مسیر شاهراه های ارتباطی شمال به

جنوب و غرب به شرق کشور

✓ عبور راه آهن سراسری شمال به جنوب و غرب کشور

✓ وجود فرودگاه اراک با امکان حمل بار و مسافر

ث) در حوزه انرژی

✓ دارای جایگاه ویژه در بخش انرژی کشور و قطب تولید

انرژی های پاک (شرکت مانا انرژی خمین با ظرفیت

تولید ۱۵۰۰ مگاوات ویفر سیلیکونی)

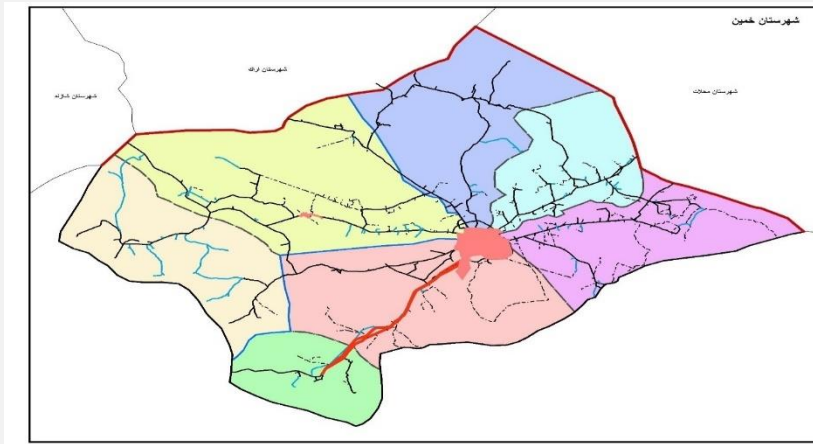

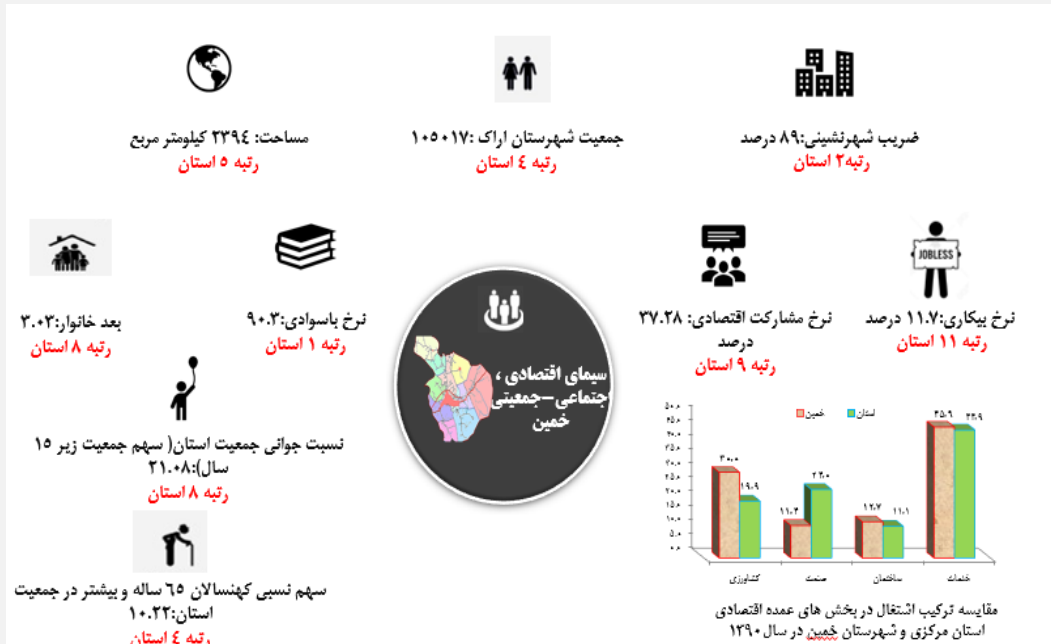
سیمای شهرستان خمین^۱

شهرستان تا مرکز استان ۷۵.۴ کیلومتر به مدت ۵۷ دقیقه می باشد .
 برپایه تقسیمات کشوری، شهرستان خمین با مرکزیت شهر خمین، دارای ۲ بخش (کمره و مرکزی)، ۲ شهر (خمین و قورچی باشی) ، ۷ دهستان و مجموعاً ۱۸۰ آبادی (۱۴۹ آبادی دارای سکنه و ۳۱ آبادی خالی از سکنه) است. تراکم جمعیت شهرستان در سال ۱۴۰۰ حدود ۱۴۰.۱ نفر در کیلومتر مربع می باشد و از متوسط استان (۵۰) پایین تر است.^۲

آشنایی با موقعیت جغرافیایی و جمعیت خمین
 شهرستان خمین حدود ۲۲۷۶ کیلومتر مربع، وسعت دارد و معادل ۷.۸ درصد مساحت استان را به خود اختصاص داده است. شهرستان خمین، جنوبی ترین شهرستان استان مرکزی است که از شمال به شهرستان اراک و شازند، از مشرق به محلات، از جنوب به گلپایگان (استان اصفهان) و از مغرب به الیگودرز (استان لرستان) محدود است. فاصله

نقشه شهرستان خمین

^۱ گزارش سرکار خانم ناهید لطفی رییس گروه سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان
^۲ آخرین اطلاعات شهرستانی (آمار جمعیت، نرخ بیکاری، ضریب شهرنشینی و ...) مربوط به سال ۱۳۹۵ می باشد.

توانمندی ها و مزایای شهرستان خمین

❖ امور تولیدی

- ✓ دارا بودن ۲ شهرک صنعتی (خمین و شهرک صنایع پایین دست)، ۳ ناحیه صنعتی (آشمسیان، شهدای خرمداشت و شهید عبدالعلی) و دو قطب صنعتی (خمین و دودهک)
- ✓ استقرار واحدهای صنعتی در شهرک‌های صنعتی خمین ۲۷۸ واحد (۱۲۹ واحد بهره‌برداری رسیده) با سرمایه گذاری ۳۱۹۹۵ میلیارد ریال، ۵۲ واحد در نواحی صنعتی (۲۶ واحد به بهره‌برداری رسیده) با سرمایه گذاری ۶۱۳۸ میلیارد ریال، ۶۱ واحد در قطب‌های صنعتی
- ✓ دارای ۶۰ معدن با ذخیره قطعی ۳۲۵۵۵ هزار تن و استخراج اسمی سالیانه ۱۶۸۶ هزار تن می‌باشد که عمده‌ترین معادن موجود در سطح این شهرستان از نوع سرب و روی، طلا، سنگ لاشه، فلدسپات، مرمریت سیاه و سیلیس است
- ✓ مراتع شهرستان حدود ۱۶۸ هزار هکتار (۸ درصد مراتع استان)
- ✓ سطح زیر کشت محصولات زراعی و باغی حدود ۳۴ هزار هکتار
- ✓ وجود ایستگاه تحقیقاتی لوبیای خمین
- ✓ دارا بودن رتبه دوم گل شاخه بریده (۱۴۵۰۰۰ هزار شاخه در سال) در استان
- ✓ دارا بودن رتبه در محصولات زراعی همچون حبوبات (لوبیا، ماشک و...)
- ✓ تولید ۱۰۷۵۱ تن گوشت سفید "انواع طیور" (۱۷ درصد سهم) رتبه اول، ۳۲۱۴۷ تن شیر (۸ درصد سهم) رتبه پنجم، ۲۶۲۹ تن گوشت قرمز (۵ درصد سهم)، رتبه ششم و ۱۴۳۵ تن تخم مرغ (۳ درصد سهم) رتبه هشتم را در تولید فرآوردهای دامی استان
- ❖ امور اجتماعی و فرهنگی
- ✓ دارا بودن ۱ بیمارستان ۱۴۴ تختخوابی دولتی با نام بیمارستان حضرت فاطمه (س)

- ✓ وجود یک سالن سینما و یک مجتمع فرهنگی و هنری و ۶ کتابخانه عمومی با ۱۰۵ هزار جلد کتاب، ۵ مرکز کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
- ✓ تعداد ۳۹۹۲ دانشجو در دوره‌های مختلف تحصیلی در ۵ موسسه آموزش عالی انتفاعی و غیرانتفاعی (دولتی ۳ مرکز و دانشگاه آزاد اسلامی ۱ مرکز و ۱ دانشگاه موسسه غیرانتفاعی شهر آفتاب) در حال تحصیل هستند.
- ✓ تعداد کل دانش‌آموزان مقاطع مختلف تحصیلی شهرستان ۱۹۶۶۹ نفر بوده است. سهم دانش‌آموزان شهرستان از کل استان ۷۲۸ درصد می‌باشد.
- ✓ بیت حضرت امام خمینی (ره)، مجموعه بازار، سنگ نگاره های تیمره، وجود چندین عمارت تاریخی از جمله قلعه سالار محتشم و ارگ میشیجان، منزل تاریخی امیرمفخم، دخمه سنگی تاریخی، دستکندهای زیرزمینی رباط آجاج و شهر زیرزمینی تهیق، کبوترخانه رازان، قلعه باستانی روستای چنار، پل‌های تاریخی از مهم‌ترین آثار تاریخی شهرستان خمین می‌باشند.
- ✓ قدیمی‌ترین سنگ نگاره‌های شناخته شده بشری با بیش از چهل هزار سال قدمت در کوه‌های اطراف این شهر قرار دارد.
- ✓ کاروانسرای باغ شیخ اثر ثبتی در میراث جهانی می‌باشد.
- ✓ از آئین نخل گردانی می‌توان به عنوان میراث معنوی در این شهرستان نام برد.

❖ امور زیر بنایی

- ✓ حدود ۴۱ کیلومتر راه اصلی، ۶۵.۵ کیلومتر راه فرعی و ۶۶ کیلومتر بزرگراه احداث شده است. علاوه بر آن شهرستان دارای ۱۴ کیلومتر راه درون شهری می‌باشد. راه‌های روستایی شهرستان خمین حدود ۲۸۵ کیلومتر شامل راه‌های آسفالت (۳۲۹ کیلومتر) و شوسه (۲۹ کیلومتر) می‌باشد.
- ✓ عبور بزرگراه شماره ۴۷ از این شهرستان و احداث بزرگراه ۵۸ (در حال تکمیل)

معرفی بیت بنیانگذار انقلاب اسلامی در شهرستان خمین

خانه که به چهار بخش تقسیم می شود در هر بخش حیاطی مجزا دارد که در هر یک از حیاط ها نیز حوض آبی زیبا به چشم می خورد که بر جذابی آن افزوده است. حوض یکی از حیاط به صورت قلب است که یکی از ویژگی ها و جذابیت های بارز این خانه به شمار می رود و در نگاه اول نظر هر بیننده ای را به خود جلب می کند. تمام بخش های این خانه در یک زمان ساخته نشده، بلکه در دوره های مختلف هر بخش به این خانه اضافه شده است. بر خلاف معماری های سنتی ایران در این عمارت چهار هسته ای هیچ کدام از حیاطها نقش حیاط مرکزی را ندارند. در حیاطهای این خانه درختانی با عمر بالا و سر به فلک کشیده وجود دارد که می توان آنها را از ویژگی های دیگر این خانه دانست. این خانه شامل تقسیماتی چون جلوخان، فضای ورودی اصلی و پیش طاق، هشتی، دالان، حیاط اندرونی، حیاط بیرونی و حیاط دارای شبستان محل تولد امام خمینی (ره) و حیاط موروثی امام خمینی (ره) است. پس از ورود به هشتی پشت این دروازه، دالانی سراسری وجود دارد که در وسط آن به طرف غرب، گذری تعبیه شده است که رابط بین دالان و حیاط موروثی امام (ره) است و همچنین از این حیاط گذر دیگری وجود دارد که رابط این بخش و حیاط «آیت الله پسندیده» است که بخش ارتباط و خدمات در انتهای دالان و در جنوب غربی آن واقع است. اتاق ها و شبستان های این خانه نیز با معماری خاص خود در این عمارت بزرگ گسترده شده اند. یکی از بخش های مهم این خانه برج آن است. این برج در زمان حمله یاغی ها و اشرار برای دفاع از شهر استفاده می شده است، که از ویژگی های بارز این برج می توان به دسترسی و دید به تمام نقاط شهر را نام برد. معماری این بنا نیز همانند معماری خانه های ایران متناسب با اقلیم خمین و استان مرکزی ساخته شده است و مصالح اصلی به کار رفته در آن نیز شامل خشت، گل و چوب می شود.

بیت قدیمی حضرت امام خمینی (ره)

پیشینه خانه امام خمینی (ره)

خانه امام خمینی از ابنیه قدیمی و تاریخی شهر خمین در استان مرکزی به حساب می آید. خود ایشان در این خانه چشم به جهان گشودند و قبل ترها پدران و پدربزرگ هایشان در آن سکونت داشته اند. مساحت این خانه ۴۵۰۰ متر است و گفته می شود سال ۱۲۵۵ شمسی خریداری شده است. معماری خانه امام خمینی، به سبک معماری دوران قاجار، دارای حیاط اندرونی، حیاط بیرونی و شبستان است. گشت و گذار در این خانه حس دل نشینی دارد که قابل توصیف نیست. خانه امام خمینی حال و هوای قدیمی خود را کاملاً حفظ کرده است و تمام زیبایی های آن با حوضی به شکل قلب که در وسط حیاط پرگل و سرسبز آن قرار گرفته، تکمیل می شود.

در گذر سال ها به دلیل فرسایش و خرابی های طبیعی بخش هایی از خانه امام خمینی مرمت شده است و بنا به نیاز گردشگران بخش هایی به آن اضافه شده است. این اثر در تاریخ ۱۱ تیر ۱۳۷۵ با شماره ثبت ۱۷۴۶ به عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

معماری خانه امام خمینی در خمین

این خانه با پلانی مستطیل شکل دارای ۲۵۰۰ متر مربع مساحت است و از چهار حیاط مختلف تشکیل می شود. این

منبع:

گزارش اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان مرکزی

ارگ میشیجان

عمارت امیر مفخم بختیاری

ارگ میشیجان

ارگ تاریخی میشیجان بنائی خشت و گلی و متعلق به دوره قاجاریه (۱۱۷۴ - ه . ش) است که در روستای میشیجان علیا از توابع شهرستان خمین واقع شده است.

این عمارت در زمینی به شکل مستطیل هشت ضلعی و به مساحت حدود یک هکتار در کنار امامزادگان این روستا بنا شده که ساختمان اصلی آن به صورت بنایی منفرد در دو طبقه با پلان چهار ضلعی و با نمای ترکیبی گچ و آجر در وسط محوطه قرار گرفته و سقف آن به وسیله قاب بندی های چوبی یکپارچه آراسته شده و محل اقامت امیر حشمت بوده است . در شمال و غرب محوطه فضاهایی با کاربری گلخانه، مطبخ، انبارغلات ، محل اسکان خادمین و حیاط خلوت قرار دارد . عمده مصالح به کار رفته در این بنا خشت و گل و چوب بوده و سقف اطاق ها بصورت طاق آهنگ و طاق های چهار بخشی و سقف مسطح چوبی طراحی شده است. در جنوب محوطه کالسکه خانه قرار دارد که دارای یک سقف چهار گنبدی است. همچنین در قسمت شمال و جنوب عمارت دو برج دیده بانی قرار گرفته است.

کارمرمت و بازسازی این اثر تاریخی ارزشمند که در سال ۱۳۸۹ شمسی به شماره ۲۹۷۰۵ در فهرست آثار ملی ایران نیز ثبت شده است ، توسط برادران پناهی و تحت نظر سازمان میراث فرهنگی از سال ۱۳۹۴ آغاز شده و سال ۱۳۹۷ به اتمام رسیده است.

عمارت امیر مفخم بختیاری

«عمارت امیر مفخم بختیاری» که با نام «عمارت باغ خسروانی» شناخته می شود از بناهای تاریخی دوره قاجار در روستای شهابیه شهر خمین است. این بنا در تاریخ ۲۰ اسفند سال ۱۳۸۵ با شمارهی ثبت ۱۸۰۰۸ به عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

معماری عمارت امیر مفخم

این عمارت از باغ و ساختمانی تشکیل می شود، که ساختمان عمارت در وسط باغ قرار دارد و به صورت دو طبقه ساخته شده، همچنین پلان آن به صورت مستطیل است. دیوارهایی به طول سه متر اطراف باغ را احاطه کرده است و در دو سمت ساختمان آن، دو پیش آمدگی به صورت چند ضلعی قرار دارد که بر زیبایی آن افزوده اند. در طبقه بالایی آن ها دو ایوان کوچک وجود دارد که سقف آن با چند ستون نیم دایره نگه داشته می شود. علاوه بر ایوان ها در طبقه دوم، ۱۲ اتاق نیز وجود دارد که برای زندگی از این اتاق ها استفاده می شد. این عمارت سه در ورودی دارد که در ورودی اصلی حلالی شکل امروزه در جای خود باقی است. درب و پنجره های بنا همگی از چوب ساخته و با شیشه پوشش داده شده اند. در ساخت این بنا از مصالحی مانند آجر، سنگ و ملات ساروج استفاده شده است و تزئینات بنا شامل گچ بری هایی به شکل گیاه و پرندگان می شود.

منبع:

گزارش اداره کل میراث فرهنگی ، صنایع دستی و گردشگری استان مرکزی

نگاهی به معاونت بودجه سازمان مدیریت و برنامه ریزی

- تهیه و تنظیم بودجه پیشنهادی بخش‌های مختلف در چارچوب‌بخشنامه بودجه، ضوابط، دستورالعمل‌ها بودجه کل کشور و با همکاری دستگاه‌های اجرایی.
- انجام امور مربوط به توزیع و تهیه ابلاغ درآمدهای استانی، اعتبارات هزینه‌ای، تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، تملک دارایی‌های مالی و ردیف‌های متفرقه.
- بررسی و مبادله موافقتنامه‌های اعتبارات هزینه‌ای، تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، تملک دارایی‌های مالی و ردیف‌های متفرقه با دستگاه‌های اجرایی.
- انجام امور مربوط به تخصیص اعتبارات هزینه‌ای و تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی.
- تهیه و تدوین گزارش عملکرد اعتبارات هزینه‌ای، تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی و تبصره‌های بودجه
- نظارت و ارزشیابی بر فعالیت‌های هزینه‌ای، طرح‌ها و پروژه‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی به منظور مطابقت عملیات انجام شده با برنامه‌ها و اهداف پیش‌بینی شده.
- پیگیری امور مربوط به تحقق وصول درآمدهای دستگاه‌های اجرایی.
- بررسی چگونگی و نقش سرمایه‌گذاری‌های بخش غیردولتی و مشارکت‌های عمومی و غیردولتی در اقتصاد استان
- بر اساس ساختار تشکیلاتی ابلاغی رئیس جمهور محترم در سال ۱۳۹۴ در خصوص استقرار و احیای سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و ایفای نقش آن سازمان در راستای تمرکز زدایی و واگذاری اختیارات به استانها، سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان در قالب سه معاونت هماهنگی برنامه و بودجه، توسعه مدیریت و سرمایه انسانی و آمار و اطلاعات و سه مدیریت، شامل مدیریت مرکز آموزش و پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری، مدیریت اداری، مالی و پشتیبانی و مدیریت نظام فنی و اجرایی و دبیرخانه‌های شورای برنامه ریزی و توسعه شورای فنی استان تشکیل می‌گردد.
- ریاست سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان بر عهده جناب آقای نوربخش عسکری می‌باشد و معاونت بودجه سازمان نیز بر عهده جناب آقای احمد توسلی بوده که دارای وظایفی به شرح زیر می‌باشد:
- نظارت و ارزشیابی فعالیت‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی استان با اهداف و خط‌مشی‌های توسعه ملی، منطقه‌ای و استانی.
- انجام امور مربوط به تدوین و تلفیق برنامه‌های استان، بودجه سنواتی، پیوست‌ها و مستندات آن با همکاری دستگاه‌های اجرایی و گروه‌های دیگر و در چارچوب ضوابط تعیین شده.
- انجام امور مربوط به تلفیق بودجه پیشنهادی استان برای درج در لایحه بودجه سنواتی و دفاع و پیگیری در مراجع مربوطه

گزارش عملکرد توزیع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان مرکزی در سال ۱۴۰۳^۱

دارایی‌های سرمایه‌ای ملی و مبلغ ۱,۳۳۸ میلیارد ریال معادل ۳ درصد سهم اعتبارات اختصاصی می باشد.

کل اعتبارات مصوب ابلاغی تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (از محل درآمد عمومی) به استان مبلغ ۲۵,۴۸۸ میلیارد ریال می باشد.

مجموع تخصیص ابلاغی اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (از محل درآمد عمومی به استان مبلغ ۱۶,۰۵۸ میلیارد ریال معادل ۶۳ درصد به اعتبار مصوب به شرح جدول زیر بوده است:

منابع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در سال ۱۴۰۳ - کل منابع بجز سایر

به استناد قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور (جدول ۱۰- ماده واحده) از کل اعتبارات استان ها ۱/۹۶ درصد معادل ۳۹,۴۱۱ میلیارد ریال سهم استان مرکزی می باشد که از مبلغ یاد شده مبلغ ۱۰۶۱۹ میلیارد ریال اعتبارات هزینه‌ای معادل ۲۷ درصد، مبلغ ۲۲,۳۹۸ میلیارد ریال معادل ۵۷ درصد اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی، مبلغ ۵,۰۵۷ میلیارد ریال معادل ۱۳ درصد سهم اعتبارات تملک

جدول شماره ۱ - اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای سال ۱۴۰۳ - کل منابع بجز سایر - مبلغ به میلیارد ریال

عنوان	تعداد طرح	تعداد پروژه	مصوب	تخصیص تجمعی	درصد به مصوب
درآمد عمومی	۴۷۴	۱,۵۱۳	۲۵,۴۸۸	۱۶,۰۵۸	۶۳
جدول ۱۰- ج	۴۴۶	۱,۴۶۶	۲۲,۳۹۸	۱۳,۴۶۸	۶۰
منابع متفرقه	۲۸	۴۷	۳,۰۹۰	۲,۵۹۰	۸۴

بیشترین تخصیص اعتبارات تملک نسبت به مصوب به ترتیب در امور دفاعی و امنیتی به میزان ۹۵ درصد، امور قضایی و امور سلامت به میزان ۷۴ درصد بوده است. بیشترین تعداد پروژه به ترتیب امور قضایی با ۴۰۴ پروژه و ۵۲ طرح، امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری با ۲۲۶ پروژه و ۳۵ طرح، امور مسکن، عمران شهری و روستایی با ۱۶۷ پروژه و ۵۹ طرح می باشند.

توزیع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از منابع درآمد عمومی به تفکیک امور

از مجموع ۱۶ هزار میلیارد ریال اعتبارات تخصیصی، به ترتیب امور اقتصادی با ۶.۳ هزار میلیارد ریال معادل ۳۹.۲ درصد، امور مسکن، عمران شهری و روستایی با ۳.۲ هزار میلیارد ریال معادل ۲۰.۱ درصد و امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری با ۲ هزار میلیارد ریال معادل ۱۲.۷ درصد بیشترین سهم اعتبارات را به خود اختصاص داده اند.

^۱ گزارش گروه تلفیق (آقای مجتبی دولت آبادی، آقای ابوالفضل عبدی، خانم سمانه اشتری)

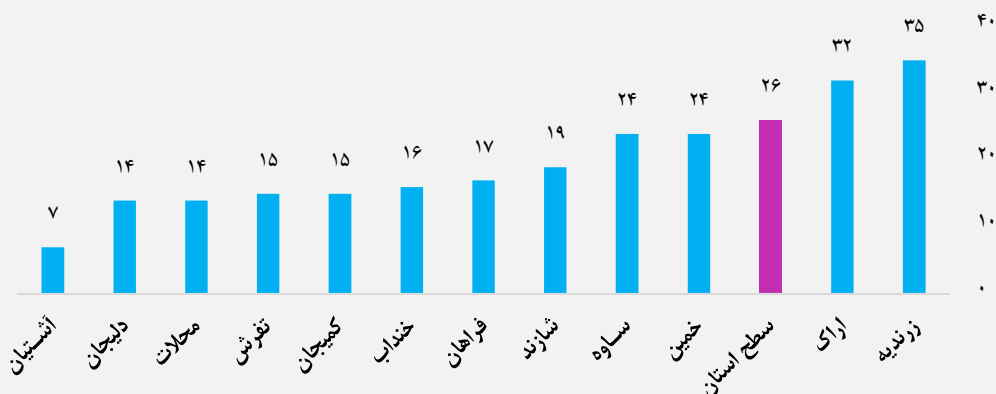
گفتمان پیشرفت استان مرکزی

جدول شماره ۲ - توزیع اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای سال ۱۴۰۳ از منابع درآمد عمومی به تفکیک امور - مبلغ میلیارد ریال

عنوان	تعداد طرح	تعداد پروژه	مصوب	تخصیص تجمعی	درصد به مصوب
جمع	۲۳۴	۱,۲۱۴	۲۵,۴۸۸	۱۶,۰۵۸	۶۳
امور خدمات عمومی	۴۵	۹۴	۱,۵۶۸	۸۶۷	۵۵
امور دفاعی و امنیتی	۲	۲۴	۳۴۳	۳۲۷	۹۵
امور قضایی	۳	۱۶	۵۵	۴۱	۷۴
امور اقتصادی	۵۲	۴۰۴	۱۰,۵۲۰	۶,۳۰۲	۶۰
امور محیط زیست	۳	۳	۲۴۳	۱۱۹	۴۹
امور مسکن، عمران شهری و روستایی	۵۹	۱۶۷	۵,۱۸۴	۳,۲۴۲	۶۳
امور سلامت	۱۳	۶۴	۱,۵۱۵	۱,۱۲۲	۷۴
امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری	۳۵	۲۲۶	۳,۳۰۴	۲,۰۴۵	۶۲
امور آموزش و پژوهش	۱۵	۱۵۳	۲,۳۲۶	۱,۶۷۷	۷۲
امور رفاه اجتماعی	۷	۶۳	۴۳۱	۳۱۶	۷۳

شهرستان‌های زرنديه، اراک و خمين به ترتيب بيشترين شهرستان‌های آشتيان، دليجان و محلات به ترتيب کمترین میانگین اعتبار مصوب هر پروژه را به خود اختصاص داده‌اند.

اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان در قالب ۲۳۴ طرح و ۱۲۱۴ پروژه با دستگاه‌های اجرایی استان مبادله موافقتنامه انجام گرفته است. میانگین اعتبار مصوب هر پروژه در سال ۱۴۰۳ مبلغ حدود ۲۱ میلیارد ریال می باشد.

نمودار ۱ - توزیع میانگین اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای سال ۱۴۰۳ به تفکیک شهرستان - میلیارد ریال

گفتمان پیشرفت استان مرکزی

جدول شماره ۳ - توزیع اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای سال ۱۴۰۳ از منابع درآمد عمومی به تفکیک شهرستان - مبلغ میلیارد ریال

اعتبارات سال ۱۴۰۳			تعداد		شهرستان/نوع پروژه	
میانگین اعتبار	تخصیص	مصوب	پروژه	طرح	عنوان	کد
۲۱	۱۶,۰۵۸	۲۵,۴۸۸	۱,۲۱۴	۲۳۴	جمع	
۳۵	۲,۰۶۲	۲,۷۳۰	۷۹	۵۰	زرنديه	۵۱۰۹
۳۲	۲,۷۵۷	۵,۰۴۱	۱۵۶	۸۹	اراک	۵۱۰۱
۲۶	۱,۷۹۷	۲,۶۰۸	۱۰۰	۷۴	سطح استان	۵۱۰۰
۲۴	۱,۵۶۲	۲,۳۱۹	۹۵	۶۵	خمین	۵۱۰۴
۲۴	۱,۷۱۹	۳,۰۴۳	۱۲۹	۷۶	ساوه	۵۱۰۶
۱۹	۱,۲۵۷	۲,۰۲۱	۱۰۸	۶۷	شازند	۵۱۰۷
۱۷	۵۳۶	۱,۱۳۵	۶۸	۵۶	فراهان	۵۱۱۳
۱۶	۹۰۶	۱,۴۲۱	۸۸	۶۲	خنداب	۵۱۱۲
۱۵	۷۷۷	۱,۲۷۷	۸۵	۶۶	کمیجان	۵۱۱۰
۱۵	۴۶۳	۹۸۷	۶۸	۵۵	تفرش	۵۱۰۳
۱۴	۹۲۴	۱,۲۹۶	۹۱	۷۱	محلات	۵۱۰۸
۱۴	۹۹۶	۱,۱۹۵	۸۸	۷۰	دلیجان	۵۱۰۵
۷	۳۰۱	۴۱۴	۵۹	۵۱	آشتیان	۵۱۰۲

پروژه‌های از نوع احداث و توسعه (شامل جدید و نیمه تمام)، ۱۰۵ پروژه معادل ۹ درصد از نوع پروژه های خدماتی، و تعداد ۶۳ پروژه مطالعه طراحی، ۲ پروژه مطالعه و تحقیق، ۱ پروژه تعهدات می باشد.

به لحاظ تعداد و تنوع پروژه‌ها مطابق جدول شماره (۴) از مجموع کل پروژه‌های سال ۱۴۰۳ استان تعداد ۶۹۸ پروژه معادل ۵۷ درصد از نوع پروژه های تعمیر و تجهیز (نگهداری و حفظ وضع موجود)، ۳۴۵ پروژه معادل ۲۸ درصد

جدول شماره ۴ - توزیع اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای سال ۱۴۰۳ از منابع عمومی به تفکیک نوع پروژه - مبالغ به میلیارد ریال

درصد از کل		اعتبارات سال ۱۴۰۳			تعداد		نوع پروژه	
تعداد پروژه	تعداد طرح	درصد مصوب	تخصیص تجمعی	مصوب	تعداد پروژه	تعداد طرح	عنوان	کد
۱۰۰	۱۰۰	۶۳	۱۶,۰۵۸	۲۵,۴۸۸	۱,۲۱۴	۲۳۴	جمع	
۵۷/۵۰	۵۰/۰۰	۷۰	۷,۵۴۸	۱۰,۷۶۳	۶۹۸	۱۱۷	تعمیر و تجهیز	۱
۲۸/۴۲	۴۹/۱۵	۵۶	۶,۱۵۰	۱۱,۰۰۱	۳۴۵	۱۱۵	احداث و توسعه	۲
۸/۶۵	۱۵/۳۸	۶۵	۲,۰۵۶	۳,۱۵۳	۱۰۵	۳۶	خدماتی	۳
۵/۱۹	۸/۵۵	۵۳	۲۹۷	۵۵۹	۶۳	۲۰	مطالعه طراحی	۴
۰/۱۶	۰/۸۵	۲۹	۲	۷	۲	۲	مطالعه و تحقیق	۵
۰/۰۸	۰/۴۳	۱۰۰	۵	۵	۱	۱	تعهدات	۶

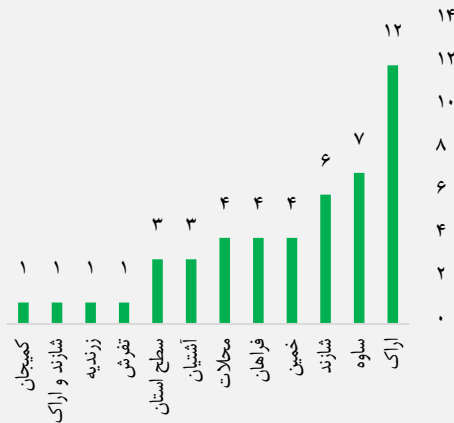
چکیده گزارش نظارت عملیاتی پروژه های تملک دارایی های سرمایه ای ملی و استانی در سال ۱۴۰۳^۱

نیاز برای اتمام و سایر جنبه های پروژه های مذکور مورد بررسی قرار گیرد.

گزارش بازدید از پروژه های ملی

در سال ۱۴۰۲، تعداد ۵۴۲ پروژه ملی با اعتبارات مشخص از سوی وزارتخانه ها و سازمان برنامه و بودجه کشور برای استان مرکزی ثبت گردید، که از این تعداد ۴۷ پروژه از اولویت بالاتری در دستگاه های اجرایی برخوردار بودند و مورد نظارت قرار گرفته اند.

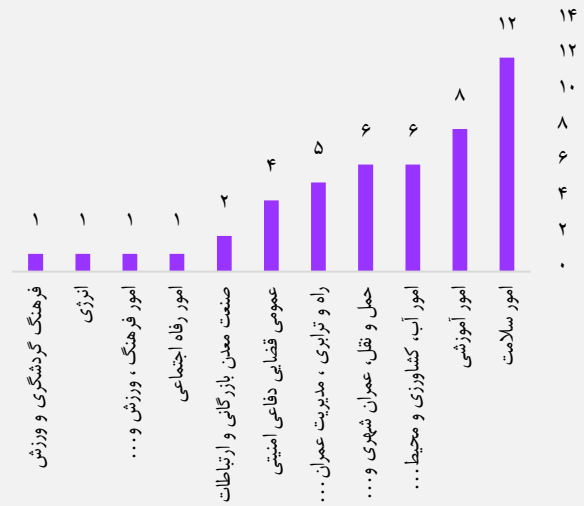
مجموع اعتبارات مصوب این پروژه ها در موافقت نامه های ملی، ۹۱،۱۱۹ میلیارد ریال بود، که بیشترین سهم متعلق به شرکت سهامی برق باختر با ۲۲ درصد، اداره کل راه و شهرسازی با ۲۰ درصد و اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده ای با ۱۷ درصد می باشد.

نمودار توزیع پروژه های ملی بازدید شده بر حسب شهرستان

یکی از اصول اولیه و اساسی در برنامه ریزی توسعه، اولویت بندی برنامه ها و اقدامات مورد نیاز بخش های مختلف می باشد. وقتی کمبود منابع و نیازهای فراوان بخش های مختلف را مورد توجه قرار می دهیم، اهمیت این موضوع دو چندان می شود. یکی از مهمترین اقدامات در جهت اولویت بندی پروژه های تملک دارایی استان، نتایج ارزیابی و نظارت بر پروژه ها می باشد که می تواند تصویری واقعی از مشکلات و نیازهای بخش های مختلف را جهت تصمیم گیری مدیران و توزیع بهینه منابع فراهم نماید.

گزارش حاضر حاصل تلاش نظارت همکاران معاونت هماهنگی برنامه و بودجه با همکاری دستگاه های اجرایی بر این پروژه ها می باشد، که سعی شده است تصویری از وضعیت کنونی پروژه ها، میزان پیشرفت فیزیکی، اعتبار مورد

نمودار توزیع پروژه های ملی بازدید شده بر حسب امور

۷۲.۳۴ درصد بدون تاخیر و طبق برنامه زمان بندی در حال اجرا می باشند.

از مجموع ۴۷ پروژه بازدید شده، ۳۷ پروژه معادل ۷۸.۷۲ درصد دارای کیفیت "خوب" و ۱۹.۱۴ درصد پروژه دارای کیفیت "خیلی خوب" هستند.

متوسط پیشرفت فیزیکی پروژه های بازدید شده در ابتدای سال ۱۴۰۳ برابر ۴۰.۶۸ درصد و در زمان بازدید برابر ۶۵.۸۵ بوده است، به عبارت دیگر ۴۷.۲۹ درصد از تعهد پیشرفت فیزیکی در سال ۱۴۰۳ محقق شده است. از مجموع ۴۷ پروژه بازدید شده، تعداد ۳۴ پروژه، معادل

^۱ جناب آقای بابایی با همکاری همکاران معاون بودجه سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان مرکزی اصل گزارش در دو جلد به تفکیک نظارت عملیاتی پروژه های تملک دارایی های سرمایه ای ملی و استانی از اقدامات همکاران واحد بودجه تهیه شده است که اصل گزارش بر روی سایت سازمان مدیریت و برنامه ریزی قرار دارد. (جزئیات نظارت هر پروژه در فرم نظارت پیوست گزارش می باشد)

گفتمان پیشرفت استان مرکزی

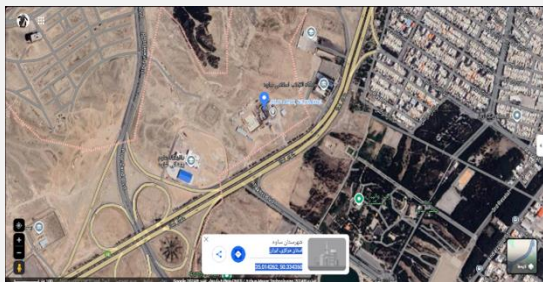
داشته است. بیشترین پیشرفت فیزیکی مربوط به پروژه های شهرستان خنداب (۷۷ درصد) و کمترین مربوط به شهرستان محلات (۱۹ درصد) می باشد.

از منظر انطباق عملیات اجرایی با موافقت نامه حدود ۹۴ درصد (۲۰۰ پروژه) مطابقت ۱۰۰ درصدی داشته اند.

از لحاظ روش اجرا، حدود ۸۱ درصد پروژه ها به صورت پیمانی و مابقی به صورت امانی و سایر روش ها (۹۳ درصد از طریق مناقصه عمومی) انجام شده اند. بیشترین سهم پروژه های پیمانی مربوط به شهرستان کمیجان (۹۵ درصد) و کمترین مربوط به شهرستان زرنديه (۶۲ درصد) می باشد. اعتبار هزینه شده در پروژه های احداثی و توسعه ای ۱۶۴,۴۵۶ میلیارد ریال با سهم بندی (۷ درصد اعتبار استانی، ۱۴ درصد اعتبار ملی و ۷۹ درصد منابع داخلی دستگاه ها و کمک های خیری) بوده است.

با توجه به گزارش ارائه شده کمبود تخصیص اعتبارات استانی (۱۶.۲ درصد)، تأخیر در ۵۸ درصد پروژه ها و توقف حدود ۳۰ درصد پروژه های احداثی و توسعه ای را می توان از مهمترین چالش های پیش رو در سطح استان دانست. گرچه پیشرفت حدود ۷۶ درصدی فیزیکی پروژه های احداثی و توسعه ای و سهم بالای مشارکت داخلی و خیری (۴۵.۷ درصد) را می توان از نقاط قوت تکمیل پروژه های عمرانی استان برشمرد.

این گزارش نشان دهنده لزوم افزایش تخصیص اعتبارات استانی و بهبود مدیریت اجرایی پروژه ها برای کاهش تأخیرها و افزایش بهره‌وری می باشد.

گزارش بازدید از پروژه های استانی

در ۹ ماهه سال ۱۴۰۳، مبلغ ۲۴,۹۲۹ میلیارد ریال اعتبار استانی ابلاغ شده است که از این مقدار، ۶,۲۱۸ میلیارد ریال (معادل ۲۴.۹۴ درصد) تخصیص یافته است. علاوه بر این، مبلغ ۲,۹۴۰ میلیارد ریال نیز تحت عنوان سایر منابع در موافقت نامه های مبادله شده در نظر گرفته شده است.

تعداد پروژه های مبادله شده با دستگاه های اجرایی تعداد ۱۲۴۱ پروژه می باشد، که از این تعداد حدود ۲۹۲ پروژه بازدید شده است. (۲۳۴ پروژه حدود ۸۰ درصد پروژه های احداثی و توسعه ای و ۵۸ پروژه حدود ۲۰ درصد پروژه های تعمیر و تجهیز) ۶۰ درصد پروژه های تعمیر و تجهیز به صورت پیمانی اجرا شده است.^۱

از تعداد ۲۳۴ پروژه احداثی و توسعه ای در استان تعداد ۲۴ پروژه (۱۰ درصد) خاتمه یافته، تعداد ۱۱۵ پروژه (۴۹ درصد) در دست اجرا، تعداد ۷۰ پروژه (۳۰ درصد) متوقف شده، تعداد ۱۶ پروژه (۷ درصد) شروع نشده و تعداد ۹ پروژه (۴ درصد) با پرداخت دیون بوده است.

از این تعداد حدود ۹۸ پروژه (۴۲ درصد) بدون تاخیر و مابقی حدود ۵۸ درصد با تأخیر، که عمده دلیل آن کمبود اعتبار و تخصیص بوده است، کار را شروع و به پایان رسانده اند. بیشترین پروژه های خاتمه یافته/ در دست اجرا مربوط به شهرستان خنداب (۸۶ درصد) و کمترین مربوط به شهرستان دلیمان (۴۷ درصد) می باشد.

پیشرفت فیزیکی کل پروژه ها در زمان بازدید حدود ۵۵ درصد بوده است، که نسبت به ابتدای سال حدود ۱۰ درصد افزایش

^۱ در برخی دستگاه های اجرایی مانند اداره کل جهاد کشاورزی، اداره کل ثبت احوال، دانشگاه علوم پزشکی خمین و بازرسی کل استان، ۱۰۰ درصد پروژه ها به روش پیمانی انجام شده اند

چکیده نتایج سرشماری عمومی کشاورزی استان مرکزی در مقایسه با کشور - ۱۴۰۳^۱

✓ تعداد بهره‌بردارانی‌های دارای فعالیت پرورش کرم ابریشم، ۱۰.۷ درصد افزایش داشته است.

خلاصه نتایج سرشماری کشاورزی استان مرکزی در مقایسه با کشور در سال ۱۴۰۳

در سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳، تعداد ۴۲۸۷ هزار بهره‌بردار کشاورزی در سطح کشور شناسایی و سرشماری شده است که سهم بهره‌برداران استان مرکزی (۸۳۴۴۱ بهره‌بردار) از کشور ۱.۹ است و استان دارای رتبه ۲۱ را بین استان‌های کشور دارد.

تعداد بهره‌برداران بر حسب نوع بهره‌بردار

در سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳، از تعداد ۸۳۴۴۱ بهره‌بردار کشاورزی تعداد ۶۲۷۹۲ واحد متعلق به خانوارهای معمولی ساکن در آبادی یا شهر (معادل ۷۵ درصد)، ۲۰۰۸۰ واحد متعلق به بهره‌برداران غیر ساکن (معادل ۲۴ درصد)، ۳۸۹ واحد متعلق به خانوارهای معمولی غیر ساکن (در حال کوچ) و ۱۸۰ واحد متعلق به شرکت‌های رسمی و مؤسسه‌های عمومی (مجموعاً کمتر از یک درصد) است که توزیع سهمی آن تقریباً همانند کشور می‌باشد.

جنس، سن و سواد بهره‌بردارانی‌های متعلق به اشخاص حقیقی

تعداد ۸۱۵۰۲ نفر از بهره‌برداران حقیقی بوده (حدود ۹۸ درصد) که از این تعداد حدود ۹۵ درصد آن مرد می‌باشند و این نسبت در کشور حدود ۹۲ درصد می‌باشد و درصد فعالیت خانم‌ها در کشاورزی استان ۵.۳ درصد که نسبت به کشور (۸.۳ درصد) پایین‌تر است. گیلان، کرمان، مازندران به ترتیب با سهم ۱۶.۸، ۱۳.۴، ۱۰.۴ بیشترین مشارکت زنان در فعالیت بخش کشاورزی را دارا می‌باشد.

تعداد بهره‌برداران حقیقی با سواد استان ۶۷۱۴۶ نفر می‌باشد و از مجموع کل بهره‌برداران استان حدود ۸۲ درصد باسواد بوده و استان با رتبه نهم در بین استان‌های کشور و بالاتر بودن از میانگین کشور (۷۷.۴)، در وضعیت نسبت خوبی قرار

خلاصه نتایج سرشماری کشاورزی کشور در سال ۱۴۰۳

با توجه به گزارش مرکز آمار ایران و روابط عمومی، امور بین‌الملل و مدیریت دانش سازمان برنامه و بودجه کشور این سرشماری از تاریخ ۱۲ آبان تا ۲۹ آذرماه امسال به مدت ۴۸ روز در سراسر کشور اجرا شد و بیش از ۱۵ هزار نفر نیروی انسانی، اجرا و پشتیبانی در این سرشماری شرکت داشتند و از ابزار الکترونیک رایانک برای گردآوری داده‌ها استفاده شد. بر اساس نتایج اولیه این سرشماری، ۸۹ درصد فعالیت‌های کشاورزی در مناطق روستایی و ۱۱ درصد در مناطق شهری انجام شده است.

تعداد بهره‌برداران کشاورزی سرشماری شده بیش از ۴.۲۸ میلیون بهره‌بردار بوده است که نسبت به سرشماری عمومی کشاورزی ۱۳۹۳، حدود ۶ درصد افزایش را نشان می‌دهد. مقایسه نتایج این سرشماری با سرشماری عمومی کشاورزی ۱۳۹۳ نشان می‌دهد که:

- ✓ مساحت اراضی کشاورزی با ۱۷.۴ میلیون هکتار، ۶ درصد افزایش داشته است،
- ✓ مساحت اراضی زراعی با ۱۵.۴۳ میلیون هکتار، ۵ درصد افزایش داشته است.
- ✓ مساحت اراضی باغ و قلمستان با ۱.۹۵ میلیون هکتار، ۸.۹ درصد افزایش داشته است،
- ✓ تعداد دام سبک با ۵۳ میلیون رأس، ۲۱ درصد افزایش داشته است،
- ✓ تعداد دام سنگین با ۵.۵ میلیون رأس، ۱۳ درصد افزایش داشته است،
- ✓ تعداد بهره‌بردارانی‌های دارای فعالیت کشت گلخانه‌ای، ۱۶۱ درصد افزایش داشته است،
- ✓ تعداد بهره‌بردارانی‌های دارای فعالیت پرورش ماهی و میگو، ۲۲ درصد افزایش داشته است،
- ✓ تعداد بهره‌بردارانی‌های دارای فعالیت پرورش زنبور عسل، ۵۰ درصد افزایش داشته است،

۱ این گزارش براساس یافته‌های اولیه منتشر شده در درگاه مرکز آمار ایران در خصوص سرشماری عمومی کشاورزی سال ۱۴۰۳ تدوین شده است.

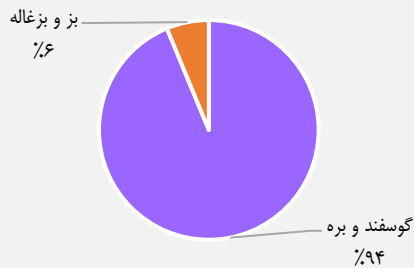

گفتمان پیشرفت استان مرکزی

از کل مساحت اراضی استان ۶۰۴ هزار هکتار به اراضی زراعی (۹۳ درصد) اختصاص یافته که توسط ۵۱ هزار بهره‌بردار زراعی مورد استفاده در فعالیت‌های زراعت قرار گرفته است و ۴۴ هزار هکتار (۷ درصد) به باغ و قلمستان‌های استان بوده که توسط ۵۵ هزار بهره‌بردار مورد استفاده در فعالیت‌های باغداری قرار گرفته است.

پرورش دام

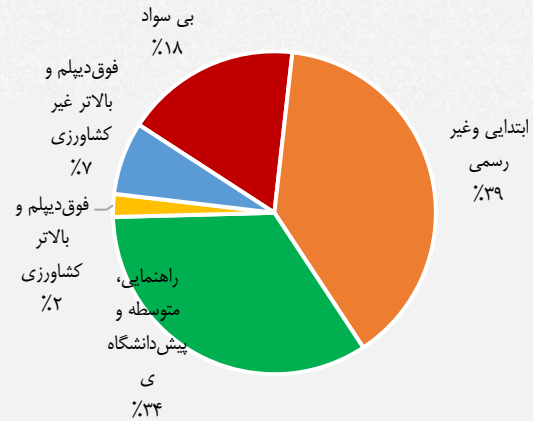
بر اساس نتایج حاصل از این سرشماری در ۲۲.۱ هزار بهره‌بردار دام سبک جمعاً ۱۱۷۰ هزار رأس گوسفند و بره و ۷۷ هزار رأس بز و بزغاله نگهداری می‌شود و متوسط تعداد دام بهره‌برداران استان ۵۶ رأس به ازای هر نفر بهره‌بردار است که از متوسط کشور (۴۶ دام) بالاتر است.

سهم دام سبک استان به تفکیک گوسفند و بره و بز و بزغاله

۸۶ هزار از بهره‌برداران اراضی کشاورزی استان دارای فعالیت پرورش دام سنگین هستند. تعداد گاو و گوساله ۱۵۶.۴ هزار رأس، گاو میش و بچه‌گاو میش و شتر و بچه‌شتر در این بهره‌برداران به ترتیب ۴۳ و ۹۵ رأس می‌باشد که به‌طور متوسط هر بهره‌بردار ۱۸ رأس دام سنگین داشته که از متوسط کشور (۱۰ رأس) بالاتر است.

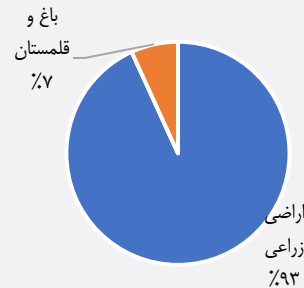
دارد) تعداد بهره‌برداران بی‌سواد حقیقی ۱۴۳۵۷ نفر حدود ۱۸ درصد است).

سهم بهره‌برداران استان مرکزی به تفکیک سواد و تحصیلات میانگین سن بهره‌برداران حقیقی ۵۳ سال بوده است که نتایج تفصیلی استان‌ها هنوز انتشار نیافته است.

کاربری اراضی کشاورزی

کل اراضی کشاورزی استان حدود ۶۴۸ هزار هکتار است. این اراضی توسط ۷۳ هزار بهره‌بردار با زمین، مورد استفاده در فعالیت‌های زراعت و باغداری است و سهم هر بهره‌بردار کشاورزی به‌طور متوسط ۸.۷۹ هکتار می‌شود که از متوسط کشور (۴.۷۵ هکتار) بالاتر می‌باشد.

کاربری اراضی کشاورزی

منابع:

جداول چکیده نتایج سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳

https://amar.org.ir/Portals/0/Articles/chp_agricensus_1403_1.pdf?ver=Fvo4-DfA9_CPJ3mhThYG0Q%3d%3d

مصاحبه با جناب آقای محمودی مدیرعامل شرکت توزیع برق استان مرکزی^۱

ساختمان شرکت توزیع برق و استفاده از انرژی خورشیدی

جناب آقای محمودی مدیرعامل شرکت توزیع برق استان مرکزی

مشترکین برق صورت می پذیرد و این شرکت دارای ۱۳۲۰ نیروی اداری و عملیاتی است.

۲- چه خدماتی توسط شرکت توزیع برق ارائه می شود؟

شرکت توزیع برق استان مرکزی عهده دار توزیع برق پایدار و مستمر توسط ۲۱ هزار کیلومتر شبکه برق و ۱۹ هزار دستگاه ترانس به ۸۳۲ هزار مشترک برق در بخش های مختلف در سطح استان مرکزی است.

- ✓ تعداد مشترکین: ۸۳۲ هزار مشترک
- ✓ مجموع طول شبکه توزیع برق: ۲۱.۳ هزار کیلومتر
- ✓ تعداد چراغ روشنایی معابر: ۲۴۳ هزار دستگاه
- ✓ تعداد ترانسفورماتور: ۱۹.۵ هزار دستگاه
- ✓ ظرفیت ترانسفورماتور: ۲۷۵۲ مگا ولت آمپر
- ✓ تعداد روستای برقدار: ۱۱۸۲ روستا
- ✓ سیستم تولید انرژی تجدید پذیر: ۷۷ مگاوات
- ✓ تعداد چاه برقدار: ۵۸۸ حلقه
- ✓ پیک بار ۱۴۰۳: ۱۰۱۳ مگاوات
- ✓ نیاز مصرف ۱۴۰۳: ۱۴۰۰ مگاوات
- ✓ تعداد پست فوق توزیع عمومی: ۵۳ دستگاه
- ✓ تعداد فیذر فشار متوسط: ۴۵۶ دستگاه

۱- پیشینه ای از شرکت توزیع برق استان مرکزی را بیان کنید؟

اهم حوزه فعالیت شرکت توزیع نیروی برق استان مرکزی ارائه کلیه خدمات مربوط به توزیع انرژی الکتریکی در سطح استان مرکزی شامل:

- ✓ ارائه خدمات مربوط به فروش و واگذاری انشعاب برق شامل صدور قبض برق، تبدیل آمپراژ، جمع آوری، جابجایی و نصب مجدد انشعاب، کاهش و افزایش دیماندا
- ✓ کنترل و بازرسی از لوازم اندازه گیری مشترکین و اعمال تعرفه های مناسب مطابق با استانداردها و آیین نامه های وزارت نیرو
- ✓ توسعه و احداث شبکه ۲۰ کیلوولت و فشار ضعیف
- ✓ ارائه خدمات مربوط به تأمین و بهبود روشنایی معابر عمومی
- ✓ ارائه خدمات مربوط به بهینه سازی و بهره برداری از شبکه ها و تأسیسات توزیع
- ✓ ارائه خدمات مربوط به رفع خاموشی از مشترکین و کنترل و نظارت بر توزیع انرژی الکتریکی
- در حال حاضر در سطح ۱۲ شهرستان، ۳۵ شهر، ۱۷ واحد اتفاقات، ۱۳۲ دفتر پیشخوان دولت شهری و روستایی، یک مرکز خدمات غیر حضوری در استان ارائه خدمات به

^۱ مصاحبه کننده: آقای احمد فراهانی کارشناس روابط عمومی سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان

گفتمان پیشرفت استان مرکزی

کاهش ناترازی و کاهش آلاینده‌های زیست محیطی انجام شد.

۸۱ مگاوات انرژی خورشیدی در راستای میثاق‌نامه در استان مرکزی امضا شده و تا قبل از پیک مصرف سال آینده این رقم به ۲۵۰ مگاوات و تا پایان سال به ۵۰۰ مگاوات خواهد رسید.

۹ پروژه مهم دیگر در حال پیگیری است و ایجاد ۱۹ نیروگاه سه مگاواتی نیز با جدیت دنبال می‌شود و یک‌هزار و ۸۰۰ مشترک برق اداری در استان مرکزی وجود دارد و تعویض کولرهای آبی باید در دستور کار جدی مدیران دستگاه‌های اجرایی قرار گیرد.

استان ظرفیت مناسبی برای توسعه انرژی‌های خورشیدی دارد و در این راستا وظایف دستگاه‌های اجرایی مشخص شده است.

۷- مشکل ناترازی در استان به چه میزان منبعث از شرایط کشور است؟

مساله ناترازی برق در سال‌های اخیر جدی تر شده به گونه‌ای که این ناترازی در تابستان امسال به حدود ۱۸ هزار مگاوات رسید و این عدد از سال ۱۴۰۰ تاکنون افزایش چشمگیری داشته است.

توان تولید نیروگاه‌های کشور ۶۵ هزار مگاوات است اما به دلیل محدودیت گاز و اولویت تامین گاز خانگی در زمستان ۱۴۰۳ توان تولید به میزان ۴۰ هزار مگاوات است و این شرایط قطعاً در استان مرکزی نیز اثر گذار است.

۸- چه اقدامات ویژه ای در شرکت توزیع برق استان مرکزی در سال ۱۴۰۳ صورت پذیرفته است.

✓ اجرای طرح بهینه سازی شبکه توزیع برق در ۷۰۰ روستای استان مرکزی

✓ یک هزار و ۱۸۲ روستا در استان مرکزی از نعمت برق برخوردار هستند، تاکنون اصلاح و بهینه سازی شبکه برق ۷۰۰ روستا در طرح‌های بهارستان انجام شده است.

✓ جمع آوری ۱۷ هزار ماینر در استان مرکزی

✓ اجرای طرح جایگزینی ۱۸۳ هزار چراغ معابر فرسوده با چراغ های کم مصرف در استان مرکزی

۳- چه خدماتی توسط این شرکت برخط است؟

✓ خدمات غیرحضورى شرکت توزیع برق استان مرکزی از طریق بسترهای ذیل امکان پذیر است

✓ خدمات فروش و پس از فروش مشترکین (سامانه ۱۵۲۱) ، پیگیری خدمات و... از ساعت ۸ الی ۱۷ پاسخگوی مشترکین و متقاضیان می باشد.

✓ پاسخگویی سامانه پیک (۱۰۰۰۱۰۰۰۱۲۱) به صورت ۲۴ ساعته و شبانه روزی (تمامی موضوعات از قبیل انتقاد- پیشنهاد- خرابی برق و...)

✓ سامانه پرسش و پاسخ نرم افزار برق من

✓ چت آنلاین (پاسخگویی برخط) در ساعات اداری فعال می باشد .

✓ پاسخگویی ۲۴ ساعته سامانه فوریت‌های برق ۱۲۱

✓ خدمات فروش و پس از فروش مشترکین (سامانه ۱۵۲۱)

✓ و از طریق این سامانه ثبت درخواست خریدان‌شعب ، خدمات پس از فروش مانند جابجایی کنتور، تغییر نام، افزایش قدرت انشعب، تغییر تعرفه ،تست کنتور، صدور صورتحساب میان دوره، تعویض کنتور، وصل و قطع جریان، اصلاح صورتحساب و اصلاح کابل سرویس صورت می پذیرد.

۴- تعداد شهرها و روستاهای برق رسانی شده

چقدر است؟ در حال حاضر در ۱۲ شهرستان، ۳۵ شهر و ۱۱۸۲ روستا از نعمت برق بهره مند هستند.

۵- ترکیب مصرف برق در استان مرکزی در

بخش‌های مختلف چگونه است؟

۲۱.۳ درصد مصرف برق در بخش خانگی ۴.۸ درصد در بخش عمومی، ۵.۱ تجاری، ۲۱.۱ در بخش معابر ، ۲۱.۴ در بخش کشاورزی و ۴۵.۳ مصرف برق در بخش صنعتی است.

۶- برای حل ناترازی انرژی در استان و جایگزینی

سوخت مازاد با گاز چه تدابیری اندیشیده شده است؟

میثاق نامه توسعه نیروگاه‌های خورشیدی صنعت برق و انرژی استان مرکزی به میزان ۵۰۰۰ مگاوات ظرف سه سال بین مدیران استان به امضاء رسید و هدف‌گذاری برای سالهای اول تا سوم به ترتیب به میزان ۵۰۰ مگاوات، ۱۸۰۰ مگاوات و ۲۷۰۰ مگاوات در مسیر تحقق برنامه‌های تامین برق از طریق توسعه نیروگاه‌های خورشیدی برای

گفتمان پیشرفت استان مرکزی

✓ بار مصرفی را از طریق پنل خورشیدی تامین کنند از برنامه مدیریت بار معاف می شوند و با انعقاد تفاهم نامه احداث مزارع خورشیدی کشاورزی و با پیگیری انجام شده از طریق بانک های عامل تسهیلات برای این طرح تامین شده است.

✓ حمایت دولت از صنایع برای احداث نیروگاه های تجدید پذیر

✓ براساس ماده ۱۶ قانون جهش تولید دانش بنیان، صنایع با قدرت مصرف بیشتر از یک مگاوات موظفند معادل یک درصد از برق مورد نیاز سالانه خود را از طریق احداث نیروگاههای تجدیدپذیر تامین کنند و این میزان باید در پایان سال پنجم حداقل به پنج درصد افزایش یابد و همچنین صنایع می توانند درصد فوق را از تابلوی برق سبز بورس انرژی خریداری کنند در غیر این صورت وزارت نیرو موظف است درصد مشمول نموده و در قبوض برق صنایع درج نماید.

✓ مطابق ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر، دولت مکلف است به سرمایه گذارانی که کالا یا خدمات ارائه شده آنها منجر به صرفه جویی سوخت می شود، میزان سوخت صرفه جویی شده را تا سقف اصل و سود سرمایه گذاری پرداخت کند.

✓ بر اساس مصوبه شورای اقتصاد جهت احداث ۴ هزار مگاوات نیروگاه خورشیدی دریافت شد که مطابق آن سرمایه گذاران حقوقی پس از ارزیابی کیفی در فرآیند مناقصه ای وارد می شوند که سقف نرخ آن ۶/۹ سنت دلار به ازای هر کیلووات ساعت می باشد که برای مدت ۶ سال به سرمایه گذاران پرداخت شود.

✓ در صورت درخواست سرمایه گذار، امکان دریافت کل ارزش سوخت صرفه جویی شده طی مدت ۴ سال در ازای ارائه تضامین الزام امکان پذیر می باشد و پس از طی دوره ۶ ساله، سرمایه گذار می تواند از برق تولیدی خود مطابق مقررات جاری وزارت نیرو منتفع شود.

✓ میثاق نامه توسعه نیروگاه های خورشیدی صنعت برق و انرژی استان مرکزی به میزان ۵۰۰۰ مگاوات ظرف سه سال بین مدیران استان به امضاء رسیده است.

✓ از برنامه های مهم این شرکت، با توجه به سهم بالای مصرف برق دستگاه های ماینر، کشف مراکز غیر مجاز استخراج رمز ارز و برخورد قانونی با افراد متخلف است. ۱۷ هزار دستگاه ماینر تاکنون در استان شناسایی و جمع آوری شده است و در سال جاری ۲۱۶ ماینر نیز جمع آوری شده است.

✓ احداث ۱۱۷ کیلو متر شبکه توزیع برق

✓ واگذاری ۱۸ هزار انشعاب برق به متقاضیان

✓ نصب ۳۲۹ دستگاه ترانس

۹- متوسط مصرف برق خانگی و صنعتی در استان

چقدر است؟

در سال ۱۴۰۳ متوسط مصرف سرانه مشترکین خانگی شهری در ماه ۱۸۲ کیلووات ساعت و متوسط سرانه مشترکین خانگی روستایی در ماه ۱۱۹ کیلووات ساعت می باشد و همچنین متوسط سرانه مصرف مشترکین صنعتی در ماه ۲۵۴۷۵ کیلووات ساعت بوده است.

در سال ۱۴۰۳ از مجموع ۶۶۱۵۵۳ اشتراک خانگی ۲۸۱۲۸۲ مشترک معادل ۴۲ درصد مشترکین حداقل یک بار بیشتر از الگو مصرف کرده اند .

۴۳۱۷۳ مشترک خانگی معادل ۶.۵ درصد از مشترکین دارای مصرف بیشتر از ۲ برابر الگو بوده اند و ۲۶۴۱ مشترک خانگی معادل ۰.۴ درصد مشترکین دارای مصرف بیشتر از ۴ برابر الگو بوده اند.

۱۰- چه اقداماتی در زمینه حل ناترازی انرژی نیاز

است آیا برنامه ای در این زمینه تدوین شده

است؟

✓ برای کاهش ناترازی تولید و مصرف برق اوج بار تابستان ۱۴۰۴ از سوی وزارت نیرو ۱۴ مگا پروژه برای کاهش ناترازی تولید و مصرف برق اوج بار تابستان ۱۴۰۴ تعریف شده است و پروژه های تولید در توزیع، هوشمندسازی و نصب کنتورهای هوشمند، مدیریت مصرف و بهینه سازی و کاهش تلفات از پروژه های کلیدی و شاخص در بخش توزیع است.

✓ انعقاد تفاهم نامه احداث نیروگاه های خورشیدی در مزارع کشاورزی

✓ در استان مرکزی ۵۸۸۸ چاه کشاورزی برق دار وجود دارد و مطابق مصوبه شعام چاه های آب کشاورزی که ۸۰ درصد

مصاحبه با جناب آقای داود آبادی مدیرعامل شرکت برق منطقه ای باختر^۱

ایستگاه برق فوق توزیع خورق

جناب آقای داود آبادی مدیرعامل شرکت برق منطقه ای باختر

۱- پیشینه ای از شرکت برق منطقه ای باختر ارایه گردد؟

مبانی و شاخص‌های توسعه یافتگی جهان امروز به شمار می‌رود. در طی سالیان گذشته با گسترش امر پژوهش و نوآوری در صنعت برق زمینه‌های لازم برای بسترسازی جهت توسعه توانایی‌های موجود و ایجاد ظرفیت‌های جدید برای نوآوری در این صنعت فراهم شده است.

شرکت برق منطقه‌ای باختر مسئولیت تأمین برق مشترکین حوزه ای با وسعت ۷۶۷۸۹ کیلومتر مربع با طول جغرافیایی ۳۹۰ کیلومتر (شرق به غرب) و عرض ۳۴۰ کیلومتر (شمال به جنوب) را عهده‌دار است.

این شرکت از شمال به برق منطقه‌ای زنجان، از غرب به برق منطقه‌ای غرب، از جنوب به برق منطقه‌ای خوزستان، از جنوب شرقی به برق منطقه‌ای اصفهان و از شرق و شمال شرقی به برق منطقه‌ای تهران محدود می‌شود.

محدوده شرکت بر اساس آخرین آمار دارای جمعیتی بالغ بر ۵ میلیون نفر و حدود ۲ میلیون و ۲۵۰ هزار مشترک می‌باشد.

در محدوده برق منطقه‌ای باختر سه شرکت توزیع نیروی برق استان لرستان، مرکزی و همدان مسئولیت توزیع و شش نیروگاه شهید مفتاح، شازند، خرم‌آباد، رودبار، دورود و سد ساوه، تولید انرژی برق را عهده‌دار می‌باشند.

تعداد نیروهای ستادی و عملیاتی شرکت ۹۲۶ نفر می‌باشد.

صنعت برق به عنوان یکی از حساسترین صنایع استراتژیک و مادر در پس تأسیسات زیربنایی هر کشوری و یکی از پرهزینه‌ترین صنایع دنیا، همیشه جایگاه خاص و پراهمیت خود را در اقصی نقاط جهان دارا می‌باشد. در ایران نیز این صنعت زیربنایی و مهم علاوه بر تأمین انرژی الکتریکی مصرف‌کننده‌های مختلف، کلید گردش صنایع کشور را نیز در ابعاد وسیع به خود اختصاص داده، لذا وزارت نیرو بدنبال گسترش وسیع شبکه‌های تولید، انتقال و توزیع برق در سراسر کشور از جمله منطقه مرکزی و تبدیل آن به یکی از نقاط مهم ارتباطی شبکه‌های برق صنعتی کشور، لایحه پیشنهاد ایجاد شرکت برق منطقه‌ای باختر، متشکل از استانهای لرستان، مرکزی و همدان، به مرکزیت اراک را در تاریخ ۶۳/۲/۲۹ تقدیم مجلس شورای اسلامی ایران نمود و پس از تصویب اساسنامه و تأیید آن بوسیله شورای محترم نگهبان در تاریخ ۶۳/۱۰/۱۲ این شرکت عملاً از تاریخ ۶۵/۷/۱ فعالیت رسمی خود شروع نمود.

صنعت برق به عنوان یک صنعت زیربنایی، همواره یکی از

^۱ مصاحبه کننده: آقای احمد فراهانی کارشناس روابط عمومی سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان

گفتمان پیشرفت استان مرکزی

۶- برای حل ناترازی انرژی در استان و جایگزینی سوخت مازاد با گاز چه تدابیری اندیشیده شده است:

- ✓ پیگیری و احداث نیروگاههای خورشیدی
- ✓ اجرای برنامه های مدیریت مصرف

۷- در حوزه انرژی های تجدید پذیر برنامه این شرکت چیست؟ و مسئولیت صنایع استان در این بخش چگونه دیده شده است؟

- ✓ پیگیری تسهیل و تسریع در صدور مجوز های مورد نیاز و واگذاری زمین برای متقاضیان
- ✓ اجرای ابلاغیه ماده ۱۶ قانون جهش دانش بنیان تکلیف قانونی صنایع در تامین ۵ درصد از برق مصرفی خود از محل انرژی های تجدید پذیر

۸- آیا به سرمایه گذاری جدید در این زمینه برای حل ناترازی انرژی نیاز است؟ بله ، حمایت از سرمایه گذاران خصوصی ، حمایت از صنایع مشمول ماده ۱۶

۹- چه اقدامات ویژه ای در شرکت برق باختر در سال ۱۴۰۳ بخصوص در استان مرکزی صورت پذیرفته است؟

- ✓ اقدامات صورت گرفته در برق منطقه ای باختر در مورد ۳۹ متقاضی احداث نیروگاه خورشیدی در سطح استان مرکزی با شرایط جدول زیر در حال انجام می باشد .
- ✓ تعداد ۱۴ مجور واگذار شده با ظرفیت ۱۳۶۹ مگاوات و ۲۰۷۶ هکتار زمین
- ✓ تعداد ۹ پروانه احداث ه با ظرفیت ۳۳۵.۵ مگاوات و ۵۰۳.۵ هکتار زمین
- ✓ تعداد ۸ مجوز اعلام شرایط اولیه و جانمایی زمین با ظرفیت ۲۴۹ مگاوات و ۳۵۶ هکتار زمین
- ✓ تعداد ۸ درخواست اولیه با ظرفیت ۱۲۱۷ مگاوات و ۲۰۹۰ هکتار زمین

۲- چه خدماتی توسط این شرکت ارائه می گردد:

- ✓ تامین برق متقاضیان برق با دیمانند بیش از ۷ مگاوات
- ✓ کنترل و مدیریت شبکه انتقال و فوق توزیع برق
- ✓ دریافت و بررسی درخواست های احداث نیروگاههای مقیاس کوچک گازی - خورشیدی و ... و هماهنگی با دستگاههای ذیربط

- ✓ صدور کلیه مجوزها و هماهنگی با دستگاههای ذیربط از موافقت نامه و احداث تا عقد قرارداد خرید تضمینی برق و نظارت به احداث و بهره برداری نیروگاههای گازی

۳- چه تعداد از خدمات این شرکت بر خط شده است و متوسط و میانگین خدمت رسانی چند روز است:

کلیه خدمات مشترکین برخط می باشد

۴- بیشتر مراجعه کنندگان و مشتریان این شرکت چه کسانی هستند:

متقاضیان برق و متقاضیان احداث نیروگاههای تجدید پذیر و تولید پراکنده

۵- حیطه وظایف مهم این شرکت چه کسانی هستند:

- ✓ توسعه کمی و کیفی بازار برق
- ✓ بهره گیری از انرژی های تجدید پذیر
- ✓ افزایش بهره وری
- ✓ کاهش تلفات
- ✓ گسترش استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات
- ✓ تامین برق پایدار
- ✓ انتقال برق از تولید تا توزیع
- ✓ ایجاد توسعه و ظرفیت شبکه انتقال و فوق توزیع
- ✓ بهره برداری نگهداری شبکه

مصاحبه با جناب آقای کمال آبادی مدیرعامل شرکت گاز استان مرکزی^۱

ساختمان شرکت گاز استان مرکزی

جناب آقای کمال آبادی مدیرعامل شرکت گاز استان

فلسفه وجودی شرکت تأمین و توزیع پایدار انرژی پاک است که براساس آن بیانیه مأموریت به شکل زیر ترریف شده است:

شرکت گاز استان مرکزی بعنوان توزیع کننده گاز طبیعی در بخش های خانگی، تجاری و صنعتی در راستای سیاست های شرکت ملی گاز ایران از طریق اجرای فرآیندهای طراحی و اجرا و بهره برداری اقدام به گاز رسانی ایمن و مستمر می نماید. که براساس آن چشم اندازها و اهداف کمی شرکت تعریف می گردد مثل گسترش و تقویب زیرساخت ها، ارائه خدمات به موقع، وصل مطالبات و ارتقای توان مالی، بهبود ایمنی و برون سپاری و ... تعریف گردیده است

پراکنندگی جغرافیایی: شرکت گاز استان مرکزی، هم اکنون با ۳۵ ناحیه گازرسانی در سطح ۱۲ شهرستان استان مرکزی مشغول خدمت رسانی به مشترکین و مردم می باشد. از اینرو با توجه به سیاست های کلان شرکت ملی گاز این شرکت تاکنون موفق به پوشش حداکثری گازرسانی در سطح استان گردیده است.

۱- پیشینه ای از شرکت گاز استان ارایه

گردد؟ شرکت گاز استان مرکزی در تاریخ

۱۳۷۷/۹/۲۹ بصورت شرکت سهامی خاص تأسیس شده و در تاریخ ۸۳/۷/۲۷ طی شماره ۵۷۷۷ در اداره ثبت شرکتها و مالکیت صنعتی اراک به ثبت رسیده است. مرکز اصلی شرکت در اراک و حوزه فعالیت و ادارات وابسته به آن در استان مرکزی واقع است. بر اساس آخرین تغییرات، شرکت گاز استان مرکزی به عنوان شرکت فرعی شرکت ملی گاز ایران می باشد و صد در صد سهام، متعلق به شرکت مزبور است. همچنین شرکت فاقد محیط رقابتی در کسب و کار بوده و مأموریت گازرسانی به کل استان را برعهده دارد. زمینه فعالیت شرکت طبق اساسنامه:

الف) دریافت، توزیع، خرید و فروش و حق العمل کاری گاز طبیعی با رعایت مقررات و قوانین مربوطه.

ب) حفظ، نگهداری و اداره عملیات مربوط به خطوط انتقال فرعی، شبکه های تغذیه و توزیع گاز، ایستگاههای تقلیل فشار و ایستگاه های اندازه گیری می باشد.

^۱ مصاحبه کننده: آقای احمد فراهانی کارشناس روابط عمومی سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان

گفتمان پیشرفت استان مرکزی

مدارس و مصاحبه های مختلف با اصحاب رسانه ، اجرای طرح همیار گاز در استان مرکزی و اجرای برنامه های متنوعی شامل حضور تن پوش آقای ایمنی، طرح سوالات مصرف بهینه و ایمنی گاز طبیعی و اهدای جوایز ، تهیه و طراحی پوستر و بنر موضوع فرهنگ سازی مصرف بهینه و ایمن از گاز ، تهیه موشن گرافیک استفاده از صدا و سیما ، فضای مجازی و کانال های اطلاع رسانی ، استفاده از ظرفیت دستگاه های اجرایی برای فرهنگ سازی ، مکاتبه با آموزش و پرورش و استانداری در خصوص رعایت نکات ایمنی و صرفه جویی و ابلاغ به مدارس و ادارات تابعه، پایش دمای ادارات و دستگاه های اجرایی استان بصورت هماهنگ شده و سرزده توسط تیم های اعزامی ، اجرای طرح پایش تجهیزات گرمایشی و تابشی در سطح استان و جمع آوری ۳۷ دستگاه گرمایشی غیرمجاز در استان ، دو هزار و ۵۰۰ نفر ساعت آموزش ایمن و بهینه مصرف گاز به دانش آموزان، تهیه و توزیع بروشور به تعداد ۴۵۰ هزار برگ، تهیه لیوان کاغذی به تعداد ۱۰ هزار و ...

۶- چه اقدامات ویژه ای در شرکت گاز استان در سال ۱۴۰۳ صورت پذیرفته است؟ شرکت

گاز استان در کشور به عنوان شرکت های پیشرو می باشد و در رتبه های زیادی در سطح کشور دریافت کرده است که برخی از آنها به شرح ذیل می باشد :

اولین استان سبز از لحاظ پوشش گازرسانی در سطح کشور در سال ۱۴۰۳، کسب تقدیرنامه ۴ ستاره جایزه ملی تعالی به عنوان تنها نماینده شرکت های گاز در سال ۱۴۰۲ ، کسب امتیاز ۸۹ و رتبه اول بهره وری در سطح شرکت های زیرمجموعه وزارت نفت در سال ۱۴۰۳، کسب گواهینامه تعهد به HSE تک ستاره در پنجمین همایش ملی جشنواره نشان تعالی در کشور در سال ۱۴۰۳، کسب رتبه دوم سلامت اداری در سطح شرکت ملی گاز ایران در سال ۱۴۰۳، کسب رتبه عالی شرکت گاز استان مرکزی در مانور زلزله سد الغدير ساوه در سال ۱۴۰۲ ، نامگذاری ۸ مهر به عنوان روز امداد و حوادث گاز در سطح کشور به پیشنهاد استان مرکزی در سال ۱۴۰۳، کسب سطح دوم در ارزیابی سطح بلوغ

۲- چه تعداد از خدمات این شرکت برخط شده است و متوسط و میانگین خدمت رسانی در شهر و روستا چند روز می باشد ؟ تقریباً عمده خدمات این شرکت که بصورت مستقیم با مشترکین در ارتباط است برخط شده است بطور مثال اشتراک پذیری مشترکین جزء - اشتراک پذیری مشترکین عمده - ارائه قبض المثنی - ارائه استعلام بدهی (تسویه حساب) اقاله قرارداد-تغییر نام مشترک جزء - ثبت رقم کنتور مشترک جزء - اصلاح آدرس مشترک جزء - اصلاح قبض مشترکین گاز(اصلاح صورت حساب) - تغییر نوع مصرف مشترکین گاز - تغییر ظرفیت -رفع اشکال قبض گاز-تست کنتور گاز - نصب علمک - جمع آوری تجهیزات(تخریب ونوسازی) - جابجایی علمک - قطع جریان گاز مشترکین- وصل مجدد جریان گاز مشترکین - محاسبه صورت حساب - تفکیک کنتور گاز-تعویض کنتور- ارائه استعلام سازمانها از دفترخانه رسمی شهرداری ها - سامانه ارتباط مشتریان وارجاع شکایات - فسخ قرارداد پرداخت قبوض وهمچنین بسته به نوع خدمت مدت زمان آن طول می کشد و طبق برآورد و تحقیق از خدمات روزانه تا ۲۶ روز حداکثر زمان خدمات رسانی زمان می برد.

۳- تعداد شهرها و روستاهای گاز رسانی شده استان به چه تعداد می باشد. ۱۰۲۶ روستا و ۳۵ شهر از نعمت گاز طبیعی برخوردارند.

۴- متوسط مصرف سرانه گاز خانگی شهری و روستایی به چه میزان است ، جایگاه استان در مقایسه با استان های دیگر چگونه است ؟ بالاترین میزان مصرف ۱۶ میلیون و ۲۰۰ هزار مترمکعب و پایین ترین میزان مصرف ۹ میلیون و ۶۰۰ هزار مترمکعب در سطح استان مرکزی در سال ۱۴۰۳ رقم خورده است.

۵- برای حل ناترازی انرژی در استان و جایگزینی سوخت مازاد با گاز چه تدابیری اندیشه شده است ؟ برگزاری جلسه و نشست صمیمی با گروه های مختلف در دستگاه های اجرایی ،

گفتمان پیشرفت استان مرکزی

قطعا در بخش زیر ساخت همواره باید سرمایه گذاری جدید صورت پذیرد که می تواند در بخش توسعه و یا بهبود و افزایش بهره وری فعالیت ها باشد و در بخش چشم انداز های ۱۴۰۴ که در سایت شرکت گاز نیز قرار دارد تمام اهداف ۱۴۰۴ تعریف شده است و لی برخی از فعالیت ها نیز بصورت جانبی در راستای مأموریت های اصلی نیز انجام می شود بطور مثال ترویج مصرف بهینه انرژی، خرید بخاری های با گرید بالا و تعویض و جایگزینی برای مشترکین خانگی و اجرای طرح بهینه سازی مصرف موتورخانه ها، آموزش پادگانها و مدارس و مساجد و ایجاد فرهنگ مصرف بهینه در همه مقاطع و سطوح

مدیریت دانش از سوی شرکت ملی گاز ایران در سال ۱۴۰۳ و ... که این موفقیتها نشان از تلاش بی وقفه و عزم راسخ این مجموعه در جهت ارتقای استانداردهای کیفی و عملیاتی دارد. لذا ضمن ابراز خرسندی از این دستاوردها، امیدواریم با استمرار حمایت های ستادی، همچنان در مسیر توسعه و تعالی سازمانی و اعتلای ایران اسلامی گام های مؤثری برداریم.

۷- آیا به سرمایه گذاری جدید در این زمینه برای حل ناترازی انرژی نیاز است؟ آیا برنامه ای در این خصوص تدوین گردیده است؟

محمد صبوری^۳

بهمن سرلک^۲

مهدی کمال آبادی فراهانی^۱

کاربرد GIS در مدیریت و بهینه‌سازی عملیات شرکت گاز استان مرکزی

چکیده

استفاده از سیستم‌های اطلاعات جغرافیایی (GIS) در شرکت گاز استان مرکزی، تحولات چشمگیری در مدیریت عملیات، کنترل حوادث، و بهبود خدمات به مشترکین ایجاد کرده است. این مقاله به بررسی پروژه‌ها و اقدامات انجام شده با استفاده از GIS در این شرکت می‌پردازد و تأثیرات آن را در ایجاد عدالت کاری، کنترل مصرف انرژی، مدیریت بحران، و بهینه‌سازی منابع انسانی و مالی تحلیل می‌کند.

۱. مقدمه

شده توانسته است سطح خدمات خود را به صورت متمرکز و ۲۴ ساعته در سطح استان ارایه بدهد .

- ✓ شناسایی و مکانیابی دقیق حوادث
- ✓ تحلیل و اولویت بندی حوادث
- ✓ مسیریابی هوشمند تیم های امدادی
- ✓ ارسال پیامک قبل از قطعی گاز برنامه ریزی شده
- ✓ نمایش و تحلیل ساختار شبکه
- ✓ ثبت و تحلیل حوادث برای آینده
- ✓ اتصال به سیستم‌های هشدار و مونیترینگ
- ✓ اطلاع‌رسانی و مدیریت بحران
- ✓ سیستم گزارش‌دهی و ارزیابی عملکرد

با پیشرفت فناوری، سیستم‌های اطلاعات جغرافیایی (GIS) به عنوان ابزاری قدرتمند در مدیریت و بهینه‌سازی عملیات صنایع مختلف، از جمله صنعت گاز، مورد استفاده قرار گرفته‌اند. شرکت گاز استان مرکزی با بهره‌گیری از این فناوری، گام‌های موثری در جهت بهبود فرآیندهای کاری، کاهش هزینه‌ها، و افزایش رضایت مشترکین برداشته است. در این مقاله، اقدامات و پروژه‌های انجام شده با استفاده از GIS در این شرکت بررسی می‌شود.

۲. اقدامات و پروژه‌های انجام شده

۲.۱ سرویس دهی به نرم افزارهای امداد مکانیزه

- ✓ یکی از نقاط قوت شرکت گاز استان مرکزی مرکز امداد مکانیزه میباشد که با استفاده از نقشه های تهیه

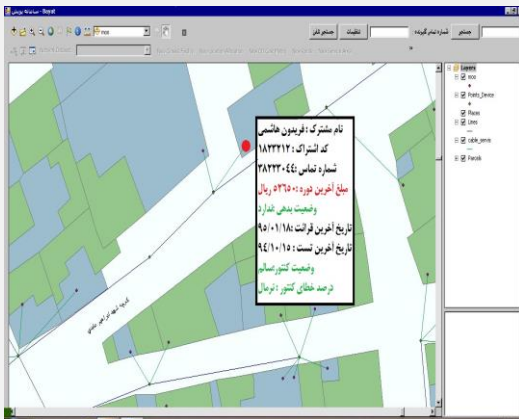
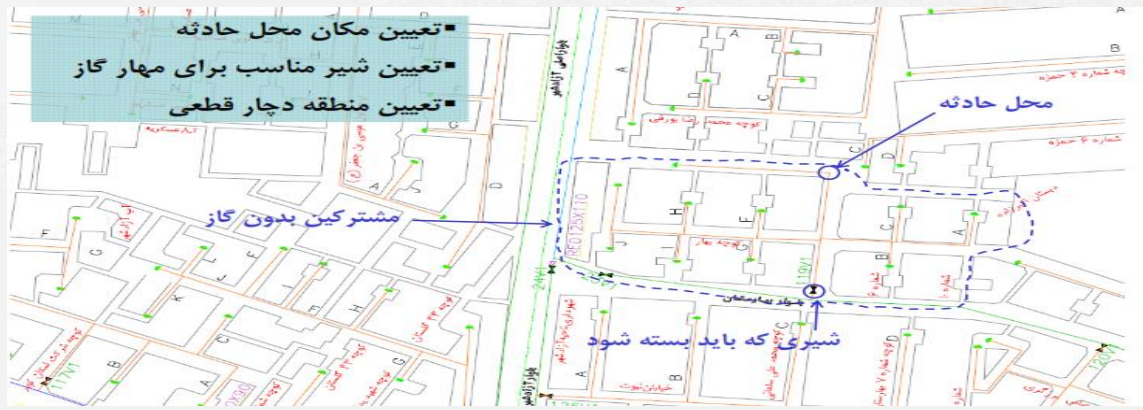
۱ مدیرعامل شرکت گاز استان

۲ مسئول واحد GIS شرکت گاز استان

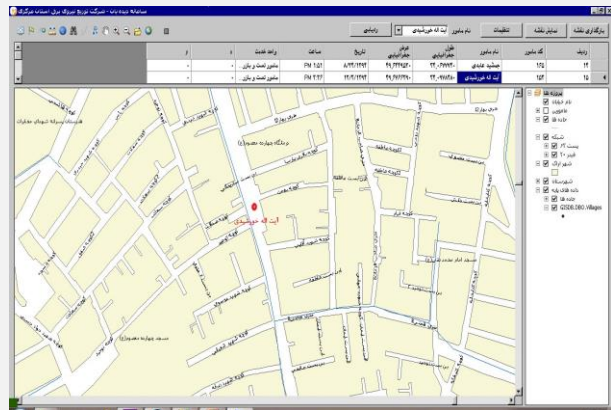
۳ معاون مهندسی و اجرا شرکت گاز استان مرکزی

گفتمان پیشرفت استان مرکزی

دسترسی به اطلاعات مشترکین در هنگام تماس

رصد خودروهای امداد

نمونه شیت های شبکه گاز

غیره در تاسیسات گاز از درجه اهمیت قابل توجهی برخوردار است، لذا ایجاد یک سیستم GIS این امکان را فراهم می آورد تا در کمترین زمان ممکن چنین حوادثی را کنترل، مهار و مدیریت نماییم.

۲.۱.۱ تهیه نقشه های شبکه گاز برای

خودروهای امداد به تعداد ۳۸۰۰ شیت نقشه

جهت تامین خواسته های پدافند غیر عامل این شرکت اقدام به چاپ نقشه های شبکه های گاز جهت استفاده در خودروهای امداد در مواقع قطع ارتباطات مخابراتی و اینترنتی نموده است.

۲.۲ مدیریت حوادث

با توجه به اینکه وقوع حوادث و سوانح طبیعی و غیر طبیعی غیرمترقبه از قبیل سیل و زلزله، ترکیدگی لوله، از کار افتادن بخشی از سیستم، آتش سوزی، انسداد لوله ها و

شناسایی عوارض گازی مفقود شده در اثر حوادث طبیعی و یا غیر طبیعی با عملیات نقشه برداری با هزینه هایی به مراتب پایي

و برداشت اطلاعات شبکه های نصب شده اقدام نموده و در عملیات مذکور مورد توجه مراجع برگزار کننده مانور قرار گرفت.

۲.۲.۱ شرکت موثر اکیپ GIS در مانور بحران

ساوه در مرداد ماه ۱۴۰۲

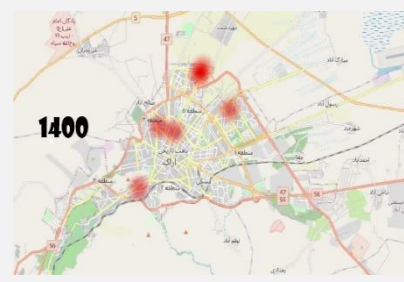
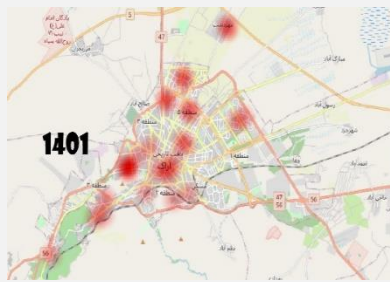
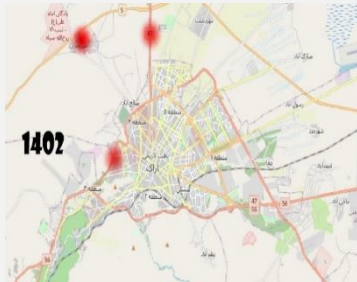
در مانور ساوه اکیپهای عملیاتی شرکت گاز ضمن ارایه خدمات سریع با پشتیبانی واحد GIS نسبت به شناسایی

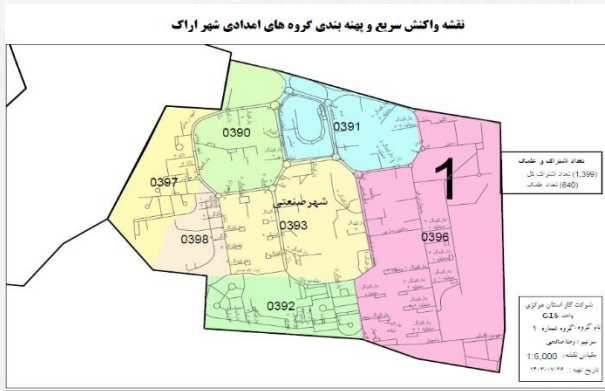

با پتانسیل خطر بالا نموده است و با انعقاد تفاهم نامه با آموزش و پرورش تلاش نموده است تا آمار حوادث را پایین بیاورد . به طوری که با این اقدام منجر به کاهش ۳۰ درصدی حوادث در سطح استان شده است.

۲.۲.۲ مدیریت بحران و پاسخ به حوادث

این شرکت با تحلیل مکانی و توصیفی حوادث و شناسایی مناطق پر خطر نسبت به سرمایه گذاری آموزشی در مناطق

۲.۲.۳ اقدام جهت تشکیل گروههای واکنش سریع و تهیه نقشه جانمایی گروهها و تقسیم کار
 با توجه به وجود پتانسیل خطرهای طبیعی و غیر طبیعی این شرکت اقدام به تشکیل گروههای واکنش سریع و تهیه نقشه جانمایی گروهها و تقسیم کار نموده است در تصویر نمونه ای از نقشه های فوق دیده می شود.

۲.۳ کنترل عملیات تعمیرات

در این مقوله موارد زیر استحصال گردیده است

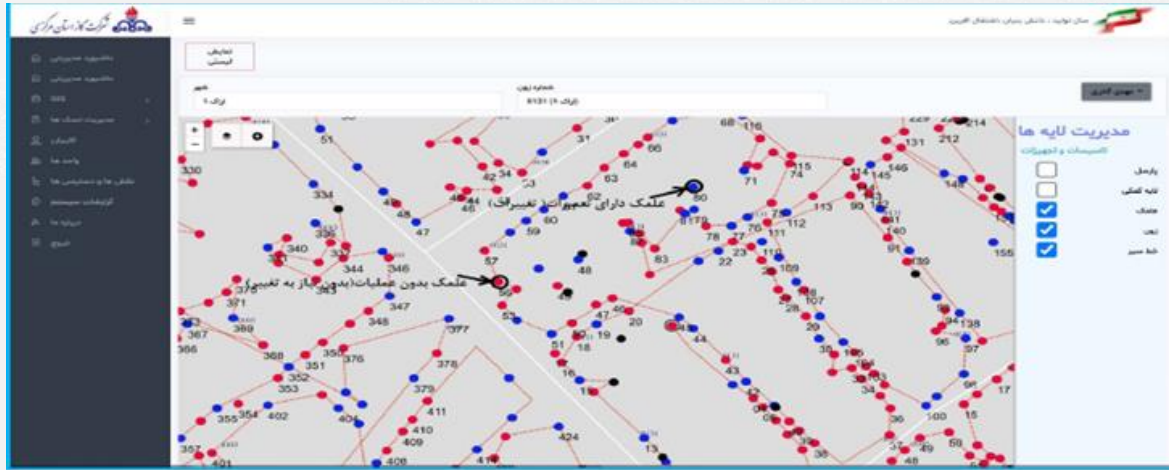
- ✓ شناسایی و ثبت نقاط نیازمند تعمیر
- ✓ برنامه ریزی و اولویت بندی تعمیرات
- ✓ مسیریابی بهینه برای تیمهای تعمیرات
- ✓ مدیریت قطع و وصل گاز در حین تعمیرات
- ✓ ثبت و بروزرسانی تعمیرات در پایگاه داده GIS
- ✓ فراهم آوردن امکانات بازبایی تاسیسات مفقودی با استفاده از اطلاعات مکانی

- ✓ ذخیره سازی اطلاعات و ایجاد شفاف سازی و بایگانی معتبر جهت پاسخگویی به ارگانهای بالا دستی
- ✓ ایجاد پایگاه داده انجام عملیات تعمیراتی متناسب به موقعیت مکانی علمک
- ✓ کاهش خطا در زمینه ارقام مصرفی و ارقام عودتی (اسقاط)
- ✓ مدیریت عملکرد پیمانکار
- ✓ مدیریت پروژه

۲.۳.۱ پروژه مقاوم سازی علمک در بستر GIS

در پروژه فوق پیمانکاران تعمیرات اقدام به ثبت مشخصات تغییرات علمک در سامانه Web GIS کرده و لیست اقلام را وارد و یک عکس قبل از عملیات و یک عکس بعد از عملیات در نرم افزار تهیه شده برای این منظور می اندازد . با این اقدام در صفحه علمکهای تغییر یافته به رنگ آبی و بدون تغییر به رنگ قرمز در می آید .

✓ خروجی های برنامه عبارتند از :

تغییر رنگ علمک از قرمز به آبی بعد از اعمال تغییرات در سامانه Web GIS

۲.۴.۱ نشت یابی :

واحد بازرسی شرکت گاز استان مرکزی با استفاده از نقشه‌های تهیه شده توسط واحد GIS اقدام به برنامه‌ریزی و نشتیابی شبکه‌های گاز می‌نماید.

نشت یابی شامل:

✓ جمع آوری داده ها

✓ ادغام داده ها در محیط GIS

✓ پایش و نظارت مستمر

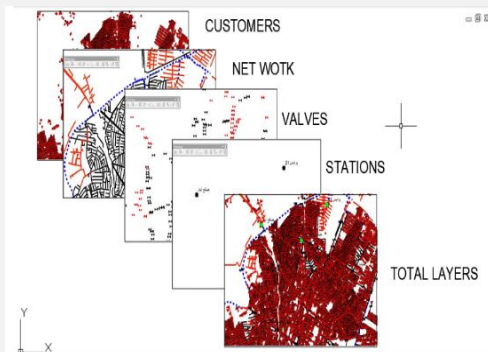
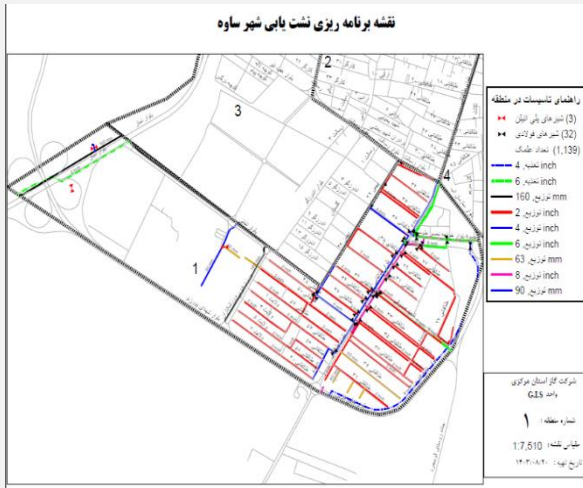
✓ تحلیل و شبیه‌سازی نشتی

✓ تجزیه و تحلیل مکانی و اولویت بندی اقدامات

✓ گزارش دهی و تصمیم گیری

۲.۵.۱ طراحی شبکه:

با استفاده از قابلیت‌های GIS و اتصال اطلاعات مشترکین و انتقال بار شبکه به نودها و ایستگاه‌ها می‌توان نقاط بحرانی شبکه را تعیین نمود. این امر از طریق سامانه SGN و در بستر شبکه‌های داخلی شرکت ملی گاز صورت می‌گیرد.

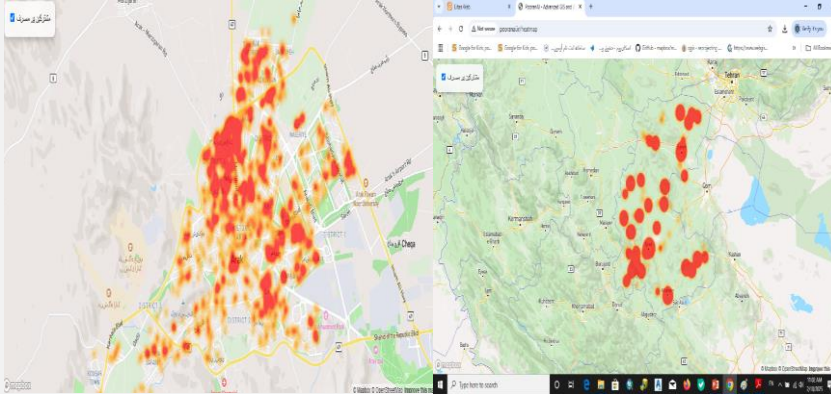

گفتمان پیشرفت استان مرکزی

✓ تهیه نقشه های HEAT MAP مصارف در پله های ۱۰ تا ۱۲

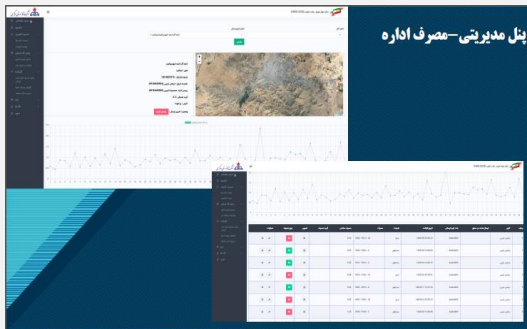
✓ جهت شناسایی مشترکین پر مصرف و تعیین ارتباط منطقی بین موقعیت مکانی مصرف و مقدار مصرف

نمونه برچسب علمک

نقشه های HEAT MAP مصرف استان مرکزی ۱۴۰۲
نقشه های HEAT MAP مصرف شهر اراک ۱۴۰۲

اتفاق افتاده است. نتایج حاصله از این نقشه ها باعث ایجاد یک پروژه پژوهشی در شرکت گاز شده است که نتایج آن متعاقباً اعلام می گردد

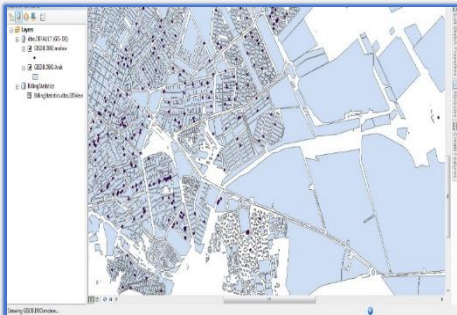
با تحلیل مکانی مصارف بالا متوجه میشویم مصارف بالا عموماً در باقتهای فرسوده و با ساختمانهای ساخته شده با مصالح سنتی و یا استفاده از وسایل گرمایشی غیر استاندارد

۲.۶.۲. پایش مصرف ادارات

در این پروژه برنامه ای برای پایش مصرف ادارات تهیه شد و به جای مراجعه ماموران گاز به ادارات ثبت رقم کنتور توسط نمایندگان انرژی ادارات به صورت برخط و درج داده ها در سامانه GIS انجام می شد و مصرف ادارات در سامانه ثبت شده و برای اداراتی که الگوی مصرف را با توجه به گزارشات سامانه اخطار صادر می شد. این پروژه به عنوان نمونه کشوری در کمیته الگوبرداری مطرح شد.

۲.۶.۳. وصول مطالبات

- ✓ شناسایی و مکان یابی مشترکین بدهکار با استفاده از تولید نقشه های پراکندگی بدهکاران (HEAT MAP) بر اساس میزان بدهی و یا تاریخ سررسید بدهی.
- ✓ برنامه ریزی بهینه مأمورین وصول مطالبات
- ✓ تحلیل الگوی بدهی مناطق مختلف

گفتمان پیشرفت استان مرکزی

مدیریت بحران، و مقاوم‌سازی علمک، نمونه‌های موفق از کاربرد این فناوری هستند. با ادامه این روند، می‌توان به بهینه‌سازی بیشتر فرآیندها و افزایش کیفیت خدمات امیدوار بود.

- ✓ گسترش پروژه‌های پژوهشی برای شناسایی عوامل مؤثر بر مصرف انرژی و کاهش حوادث.
- ✓ این مقاله نشان می‌دهد که GIS به عنوان یک ابزار استراتژیک، می‌تواند نقش کلیدی در تحول صنعت گاز ایفا کند

۳. نتیجه‌گیری

استفاده از GIS در شرکت گاز استان مرکزی، منجر به بهبود مدیریت عملیات، کاهش هزینه‌ها، و افزایش رضایت مشترکین شده است. پروژه‌هایی مانند تهیه Heat Map،

۴. پیشنهادات

- ✓ توسعه بیشتر قابلیت‌های GIS در مدیریت دارایی‌ها و برنامه‌ریزی بلندمدت.
- ✓ آموزش کارکنان برای استفاده مؤثر از ابزارهای GIS.

ابوالفضل سعیدی فر ۲

کاوه امین ۱

آسیب شناسی ساخت و سازهای غیر مجاز در شهرستان اراک و ساوه^۳

۱- مقدمه

در میان ارگان‌ها و ساختارهای بخش عمومی و دولتی، به صورت معمول در برابر روندهای غیرقانونی و یا مغایر با دستورالعمل‌های موجود با یک عکس‌العمل طبیعی و مطابق بر شرح وظایف سازمانی مواجه هستیم؛ برخورد. هر چند در تعریف و تفسیر واژگانی برخورد زوایای متعدد و بعضاً متفاوتی دیده می‌شود، اما با این حال در اکثریت موارد برداشت معنایی از برخورد، مواجهه‌ی قهری و اقدام متقابل قانونی با پدیده‌ای است که بر خلاف مصوبات و مقررات رخ داده است.

این در حالی است که در عصر حاضر و بر اساس دانش حکمروایی مدرن، هر تقابل با قانون که در سطح جامعه اتفاق می‌افتد به جز نمود عینی، فیزیکی و ملموس آن در وادی کالبدی، دارای ریشه‌ها و جریان‌ات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی است که در نهایت منجر به بروز یک پدیده‌ی غیرقانونی شده است.

برخورد با هر پدیده در سطح حکمروایی اگر صرفاً به صورت حذف فیزیکی، ایجاد محدودیت و ممنوعیت و یا اقدام قضایی باشد، با وجود ریشه‌های تغذیه کننده و وجود شرایط مساعد برای رشد، به صورت یقین مطلق با ایجاد دوباره در همان نقطه و یا نقاط مشابه روبه‌رو خواهد شد.

در علم حکمروایی شهری و منطقه‌ای محدوده‌ی اثر اتفاقات منطقه تا قلب شهر و قلمرو تأثیر رخدادهای شهری تا سرحدات منطقه‌ی پسرانه‌ی شهر کشیده می‌شود. از همین روست که وقوع پدیده‌ی ساخت و سازهای غیرمجاز در منطقه‌ی پسرانه‌ی شهری بدون شک دارای ریشه‌ها و سرچشمه‌های زاینده و فعال در درون لایه‌های شهری قلمداد می‌گردد. دایره‌ی شمول این سرچشمه‌ها را می‌توان تمامی جریان‌ات اقتصادی، فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و نیازهای عاطفی-اجتماعی شهروندان و بسیاری ریشه‌های دیگر عنوان نمود.

ساخت و سازهای غیر مجاز را در عصر حاضر می‌توان پاسخی کاملاً طبیعی و بر اساس روابط علی کاملاً عینی میان نیازها و خواسته‌های شهروندان و نبود پاسخ منطقی و قانونی برای آن در نظر آورد. هرچند در قاموس حکمروایی شهری به این پدیده برچسب غیرمجاز تعلق می‌گیرد اما در وادی منطق شهری، این پدیده تنها پاسخ موجود برای خواسته‌های بخش‌هایی از جامعه‌ی شهری و ساکنان منطقه تصویر می‌گردد.

نوع نگاه به پدیده‌ی ساخت و سازهای غیرمجاز، تبیین کننده موفقیت آتی آن در درازمدت و حصول اطمینان از اثربخشی

۱ عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اراک گروه شهرسازی kavehamin@gmail.com

۲ عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اراک گروه آمار saeidifar2008@yahoo.com

۳ مقاله از طرحی با عنوان آسیب شناسی ساخت و سازهای غیر مجاز در شهرستان اراک و ساوه به کارفرمایی استانداری مرکزی از محل اعتبارات پژوهشی تبصره (۹) قانون بودجه سنواتی استخراج شده است.

گفتمان پیشرفت استان مرکزی

برگزیده شد. این شیوه به دو بخش آسیب‌شناسی پیشین و آسیب‌شناسی پسین تقسیم شد و در میان این دو بخش، برداشت و تحلیل دقیق و بر اساس یادگیری ماشین و شیوهی آینده پژوهی برای افزایش روایی و پایایی نتایج در دستور کار قرار گرفت. در تکمیل این شیوهی اختصاصی بخش مهم و بزرگی از مطالعات معطوف به کشف و تحلیل عمیق از عناصر و جریانات مداخله گر، تسهیل گر، تسریع‌کننده، تثبیت‌کننده و هدایت‌کننده گردید.

در نهایت برای کاربست نتایج طرح در ورود علمی و اثربخش به موضوع ساخت و سازهای غیرمجاز، یک روش اختصاصی برای انجام طرح پژوهشی-اجرایی ایجاد و ثبت گردید.

در همین راستا برای انجام این مطالعات از ادبیات مرسوم پژوهش‌های صرفاً آکادمیک پرهیز شده و اعلام نتایج به صورت موجز و قابل استفاده توسط عوامل اجرایی صورت گرفته است. شایان ذکر است که برای حصول کیفیت پایایی و روایی نتایج، تمام اصول علمی و دانشی در انجام مطالعات در سطح دانشگاه به دقت رعایت شده و فقط در بخش گزارش نهایی از انتقال بخش‌های بدون ارتباط با اجرا خودداری شده و به انتقال نتایج نهایی به صورت کاملاً کاربردی و اجرایی تأکید شده است.

ساخت و ساز غیرمجاز دارای بارهای معنایی متفاوت و ادبیات مفهومی متعددی در میان پژوهشگران و مدیران اجرایی در سازمان‌ها و ارگان‌های متفاوتی است که غالباً با این پدیده برخورد دارند. نخستین گام در برخورد موثر با این پدیده، رسیدن به تبیینی منطقی و همه شمول از این مفهوم در دنیای واقعی بوده تا با خلق کیفیت جامعیت و مانعیت از یک سو تمامی انواع و گونه‌های ساخت و ساز غیرمجاز در حوزهی شمول برخورد قرار گیرند و از سوی دیگر، فعالیت‌های نامنطبق و انواع دیگر ساخت و ساز، خارج از حیطه‌ی دخالت قرار گیرند. توجه به این مرحله، می‌تواند اثربخشی دخالت و برخورد نهایی با این موضوع را تضمین نماید.

در نخستین گام، با بهره‌گیر از شیوه تلفیقی، مفهوم دقیق ساخت و ساز غیر مجاز در میان ادبیات آکادمیک و ادبیات اجرایی مطابق با قوانین و مقررات جاری کشور و تدقیق آن در چارچوب اداری-اجرایی استان مرکزی تبیین گردید. در نهایت این تبیین بر اساس نیاز دستگاه‌های اجرایی استان به

مثبت و بدون عوارض جانبی بر جامعه‌ی شهری و کالبد منطقه است.

۲- روش اجرای کار و مدل مفهومی

انتخاب شیوهی آسیب‌شناسانه برای کنکاش در پدیدهی ساخت و ساز غیرمجاز در سطح منطقه، با هدف کشف روابط علیّ دقیق و سنجش وزن هر علت در معلول خود تا رسیدن به سرمنشأ های پدیده و ورود عالمانه و تخصصی به مقوله با هدف دخالت حکمروایانه در یک پدیدهی کالبدی-اجتماعی انجام شده است.

در این روش ضمن کشف کامل ریشه‌های ایجاد یک پدیده و پیشبینی و انتخاب روش موثر بر ایجاد تغییرات در آن‌ها، مسیر تبدیل ریشه‌ها به پدیده نیز بررسی گردیده و در نهایت آسیب‌های ناشی از پدیده و همچنین حذف یا تغییر پدیده در آینده نیز مورد بررسی قرار می‌گیرند. با اتخاذ این روش آگاهی کافی از دخالت در این پدیده به دست می‌آید که در نهایت منجر به حداکثرسازی اثر اقدامات و کاهش جنبه‌های منفی از ورود به یک فرایند به صورت مقطعی می‌گردد.

هر گونه دخالت در یک فرایند ساختاریافتهی کالبدی که دارای ریشه‌های متنوع و مرکب از جریانات اقتصادی و اجتماعی می‌باشد، همواره دارای ریسک بالا بوده است. دخالت و ورود مقطعی و بدون برنامه‌ی مدون در چنین فرایندهای پیچیده، در کنار احتمال بالای عدم موفقیت و پیچیده‌تر نمودن شرایط وقوع، می‌تواند منجر به اثرات منفی و جبران‌ناپذیری بر سایر فرایندهای متأثر از موضوع عمل گردد.

ساخت و سازهای غیرمجاز به عنوان یکی از دغدغه‌های بدنه‌ی مدیریت استانی و شهری با دارا بودن جنبه‌های متعدد و گوناگون و اثرگذاری عمیق بر رضایت شهروندی و جریانات مالی و اقتصاد کلان منطقه‌ای، یکی از مسائل کلیدی در تثبیت کامل حکمروایی منطقه‌ای می‌باشد. ریشه‌های متنوع، گونه‌های بروز و وقوع متفاوت و اثرات مرکب و پیچیده‌ای که این پدیده بر محیط، کالبد و سایر جریانات منطقه‌ای باقی می‌گذارد، نیاز به انتخاب روش ویژهی دخالت را در اولویت محض قرار می‌دهد.

با بررسی‌ها و نیازسنجی‌های انجام شده، شیوهی «آسیب‌شناسی» برای دخالت در فرایند ساخت و سازهای غیر مجاز

گفتمان پیشرفت استان مرکزی

اقتصادی و فرهنگی و عمق این اثرات، بهترین ساز و کار^۱ را جهت برخورد^۲ با این پدیده اتخاذ نمایند.

از این رو و با تجمیع یافته‌های مطالعات پایه‌ی طرح و با بهره‌گیری از تعریف آسیب‌شناسی در علم پزشکی^۳ و با هدف پوشش مراحل پیش از وقوع و پس از وقوع ساخت و سازهای غیرمجاز، مفهوم آسیب‌شناسی به صورت زیر بیان می‌گردد: آسیب‌شناسی کشف کامل ریشه‌ها، مسیرها و روندهایی است که در بازه‌های زمانی متفاوت، به صورت منفرد، مرکب و یا پیچیده منجر به شکل‌گیری یا وقوع یک پدیده - ساخت و ساز غیرمجاز شده و یا در این فرایند موجب تشدید، تسریع و تسهیل می‌گردند. آسیب‌شناسی به علاوه بر روی اثرات و نتایج ایجاد شده از وقوع پدیده متمرکز شده و به بررسی ارتباط میان ریشه‌ها و اثرات پدیده می‌پردازد.

در واقع در آسیب‌شناسی تشریح‌شده برای استفاده در این طرح پژوهشی-اجرایی، ابتدا با انجام برداشت‌های محیطی و مطالعات موضعی در حوزه‌ی جغرافیایی طرح و تلفیق آن با مبانی نظری حاصل از پژوهش در ادبیات ساخت و ساز غیرمجاز، تمامی اتفاقات و روندهایی که در شکل‌گیری پدیده‌ی ساخت و ساز غیرمجاز دخیل و یا موثر بوده‌اند شناسایی و تحلیل می‌گردند تا میزان و نوع اثرگذاری هر یک به تنهایی و در ترکیب با سایر روندها تعیین گردد.

سپس با برداشت از وضعیت موجود در محدوده‌های معرفی شده توسط کارفرما با استفاده از تصاویر سنجنده‌ی ماهواره‌ای و تحلیل آن با استفاده از زنجیره‌ی مارکوف و یادگیری ماشینی، نقاط درگیر با پدیده‌ی ساخت و ساز غیرمجاز و پیش‌بینی نقاط و محورهای احتمالی در ارتباط با این پدیده انجام می‌گردد.

در نهایت به تفکیک نقاط معرفی شده و همچنین تعیین گونه‌شناسی ساخت و ساز غیرمجاز صورت گرفته در هر نقطه و تبیین میزان وخامت این پدیده در نقطه - میزان تغییر، تحریف و تخریب صورت گرفته - انواع آسیب ایجاد شده در نقطه و پیرامون آن تعیین می‌گردد.

لحاظ امکان اثرگذاری بر موضوع و میزان و نوع مسوولیت ارگان‌ها در حوزه‌ی دخالت در فرایند شکل‌گیری، توسعه و برخورد با پدیده‌ی ساخت و ساز غیرمجاز به شکل نهایی دست یافت. در این طرح پژوهشی-اجرایی در ارتباط با کاربردی بودن نتایج در وادی اجرا، ساخت و ساز غیرمجاز به صورت زیر تعریف و تدقیق می‌گردد:

ساخت و ساز غیر مجاز عبارت است از هرگونه فعالیت عمرانی، بهره‌برداری از زمین، ایجاد تغییرات در بافت و پوشش زمین، فعالیت‌های اقتصادی به نحوی که با کاربری و یا کارکرد قانونی زمین متفاوت بوده و برای این مغایرت مجوزهای لازم از مراجع تصریح شده در قوانین اخذ نگردیده باشد.

این گونه ساخت و سازها مانند تمام پدیده‌های اقتصادی-اجتماعی دارای ریشه‌های متعدد و متنوعی هستند که غالباً از لحاظ زمانی، مکانی و منشأ ظهور دارای گستردگی بسیار بالایی بوده و از دیگر سو منجر به اثراتی گردد که تا مرزهایی بسیار فراتر از نقطه یا منطقه‌ی وقوع خود اشاعه می‌یابد. از همین رو نیاز است تا با مد نظر قرار دادن چنین گستره‌ی وسیعی از بسترها و اثرات، در زمینه‌ی دخالت در ساخت و سازهای غیرمجاز به جای انتخاب مسیرهای کتمان، حذف، برخورد قهری و یا کیفری محض، در طی یک فرایند علمی-اجرایی تحت عنوان آسیب‌شناسی، تمامی روندهای موجود و جاری تا بروز پدیده‌ی ساخت و ساز غیر مجاز به صورت دقیق و پس‌اندی شناسایی و واکاوی شده و همچنین تمامی جریان‌ات متأثر از این پدیده در پس از وقوع نیز مورد تحلیل قرار گیرد. این فرایند - آسیب‌شناسی - به دست‌اندرکاران مواجهه با این پدیده این فرصت را می‌دهد تا ضمن حذف کامل عوامل ایجادکننده، تسریع‌کننده و تشدیدکننده‌ی پدیده‌ی ساخت و ساز غیرمجاز، از عدم وقوع مجدد آن اطمینان کافی حاصل نمایند. از دیگر سو با آگاهی از اثرات منفی ساخت و ساز غیرمجاز بر روندهای طبیعی، زیست‌محیطی، اجتماعی،

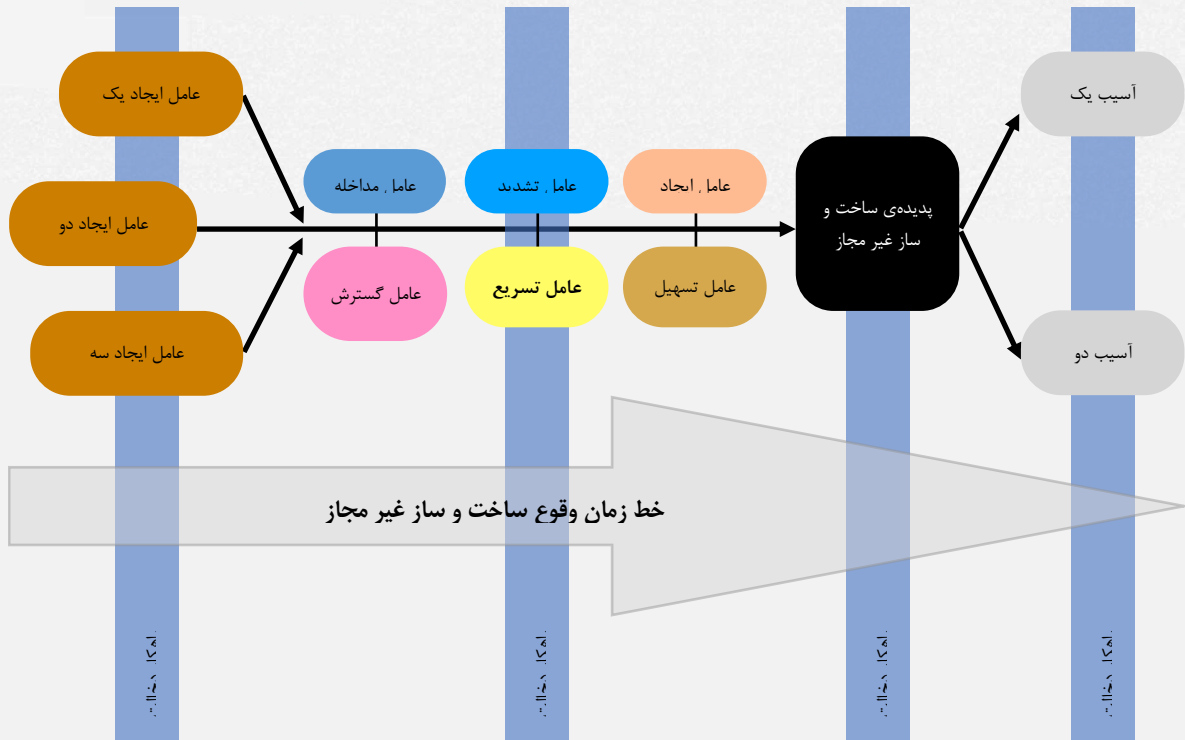
^۱ Mechanism

^۲ Treatment

^۳ Pathology

گفتمان پیشرفت استان مرکزی

مدل مفهومی چهار مرحله‌ای آسیب‌شناسی ساخت و سازهای غیر مجاز

غیر مستقیم و عمدتاً فزاینده و یا کتمان واقعیت در حال وقوع، سرعت و قدرت بیشتری می‌یابند.

✓ مرحله وقوع ساخت و ساز غیرمجاز که منطبق بر دوره‌ی عملیات فیزیکی مربوط به پدیده بوده که در این بازه‌ی زمانی، تمامی عوامل ناملموس پیشین، به صورت کالبدی درآمده و پدیده‌ی ساخت و ساز را به صورت دیداری و فیزیکی نمایان می‌سازد.

✓ مرحله‌ی ایجاد آسیب‌های پس از وقوع پدیده که منجر به وقوع آسیب‌های متنوع بر نقطه‌ی ساخت و ساز و فرادست آن به صورت مستقیم و غیر مستقیم می‌گردد. در این مدل مفهومی چهار مرحله‌ای، در هر بازه‌ی زمانی و سپهر رویداد-زمان، راهکارهای دخالت نیز پیشنهاد گردیده و جهت دخالت همزمان و همچنین پس از وقوع هر مرحله با حذف ریشه‌های آسیب در آینده فرمول‌بندی می‌گردد.

با توجه به ذات چند لایه و چند بُعدی پدیده‌ی ساخت و سازهای غیرمجاز، لزوم استفاده از یک روش شناسی مدون و منطبق بر نیاز و دارای ویژگی واقع‌گرایی، مهمترین دغدغه‌ی مشاور جهت دستیابی به نتایج پایا و روا و در

در این مدل مفهومی که با هدف افزایش پایایی و روایی نتایج و همچنین افزایش ضریب اطمینان نتایج طرح و ارتقاء کیفیت کاربردی بودن طرح پژوهشی-اجرایی تولید شده است، خط زمان وقوع ساخت و سازهای غیرمجاز از پیش از شکل‌گیری عوامل ایجاد تا پس از بروز اثرات و تبعات در نقطه‌ی وقوع و فرادست در نظر گرفته شده و بر همین اساس چهار بازه‌ی زمانی ترسیم شده است. در هر یک از این بازه‌های زمانی و به فراخور شرایط دخالت‌اجرایی در ارتباط با ساخت و ساز غیرمجاز، راهکارهای عملیاتی متناسب با سپهر زمان-رویداد مربوطه پیشنهاد می‌گردد:

✓ مرحله‌ی شکل‌گیری عوامل ایجاد که بر زمان پیش از وقوع ساخت و ساز غیرمجاز دلالت دارد. در این مرحله عناصر مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی بدون بروز و نمود بیرونی قابل رویت، به شکلی همگرا می‌گردند که در صورت عدم دخالت بیرونی، در نهایت به صورت ساخت و ساز غیرمجاز رخ می‌نمایند.

✓ مرحله‌ی تشدید و تقویت که عوامل ایجادکننده‌ی ساخت و ساز غیرمجاز در ترکیب با عوامل مداخله‌گر

گفتمان پیشرفت استان مرکزی

اطلاعات جمع‌آوری شده بر اساس میزان اعتبار و درجه‌ی پایایی و روایی آن‌ها دسته‌بندی و طبقه‌بندی گردید تا در زمان تحلیل و ارائه‌ی خروجی نهایی، مورد استفاده قرار گیرند.

۴- تحلیل اولیه بر اساس وضع موجود

یافته‌های طرح به جهت خلق یک تصویر نظام‌یافته و هماهنگ از موقعیت فعلی منطقه و نقاط مشخص شده توسط کارفرما، توسط مشاور مورد تحلیل اولیه قرار گرفت و خروجی این تحلیل شامل پراکندگی جغرافیایی ساخت و سازهای غیر مجاز، عوامل ایجادکننده‌ی اصلی، عوامل تشدید و آسیب‌های کلی احصاء گردید. در این مرحله نقاط معرفی شده از سوی کارفرما بر اساس نوع و میزان آسیب دسته‌بندی و ترازبندی گردید. نقاط با ریسک بالا و شدت آسیب بیشتر تعیین گردید. مدل مفهومی آسیب‌شناسی بر اساس تحلیل اولیه توسط تیم مشاور تولید شد.

۱-۴- تحلیل ثانویه:

پس از ترسیم تصویر کلان از موقعیت موضوع طرح در نقاط معرفی شده و برداشت اولیه‌ی وضع موجود به همراه درک منطقی از تحلیل اولیه‌ی داده‌ها و اطلاعات مکسوبه و بالادستی، در تلفیق با تحلیل‌های تک تخصصی و میان‌رشته‌ای از سوی کارشناسان و متخصصان برنامه‌ریزی منطقه‌ای، آمایش و عمران و بهره‌گیری از شیوه‌ی یادگیری ماشین در تحلیل تصاویر ماهواره‌ای، نقاط درگیر با ساخت و ساز غیرمجاز به همراه تحلیل دقیق از وضعیت عوامل ایجاد، تشدید و تثبیت آن‌ها در نقاط به همراه محورهای توسعه‌ی این معضل و نقاط دارای استعداد میزبانی از ساخت و سازهای غیرمجاز تعیین و تبیین گردید. در تحلیل ثانویه به صورت کاملاً اختصاصی و تخصصی برای هر نقطه، ترسیم وضع موجود اعم از گونه‌شناسی ساخت و سازهای غیرمجاز، عوامل اختصاصی ایجاد و تشدید و آسیب‌های مختص از این پدیده معرفی گردیده است.

۲-۴- بازنگری در تحلیل بر اساس آسیب‌شناسی

پس از وقوع

در نقاط معرفی شده، اثرات و تهدیدهای ایجاد شده ناشی از وقوع ساخت و سازهای غیرمجاز به صورت تک محوره و سپس به صورت ترکیبی و چند لایه به تفکیک اهمیت و

عین حال با قابلیت کاربست به عنوان راهکارهای اجرایی در برخورد با ساخت و سازهای غیرمجاز بوده است. از این رو جهت پیش‌برد این طرح پژوهشی-اجرایی، یک روش‌شناسی اختصاصی تبیین گردید که شامل بخش‌ها و مراحل ذیل می‌باشد:

۳- مرحله‌ی پیش پژوهش

در تعامل با کارفرما و طی جلسات تخصصی، با دریافت تجارب و دانش موجود در شاخه‌ی کارشناسان حوزه‌ی قانون‌گذاری، نظارت و اجراییات ساخت و سازهای غیرمجاز، مسأله‌ی اصلی و مسائل فرعی در وادی موضوع طرح مشخص گردید و نیازهای پژوهشی-اجرایی کارفرما در محدوده‌ی موضوعی طرح تدوین شد. سپس بر اساس ضرورت‌ها، محدودیت‌ها و تصریحات قانونی در موضوع طرح، شرح خدمات مشاور تدقیق شد و در نهایت مسیر اثرگذاری و شیوه‌ی دخالت مورد انتظار کارفرما جهت تولید خروجی‌های کاربردی برای طرح توسط مشاور ابلاغ گردید.

۱-۳- برداشت داده‌های اولیه

با جمع‌آوری مدارک و مستندات موجود در آرشیو دستگاه‌های اجرایی و ترکیب و تحلیل آن‌ها و استفاده از نقشه‌های موضوعی و موضعی، پرونده‌های موجود در حوزه‌ی ساخت و ساز غیرمجاز به صورت زمین مینا و موقعیت جغرافیایی و پراکندگی مکانی مورد بررسی قرار گرفت.

۲-۳- برداشت داده‌های ثانویه (تدقیق‌گر)

پس از دسته‌بندی داده‌های اولیه و بر اساس کاوش‌های میدانی تخصصی و برداشت داده‌های مکانی به صورت میدانی، اطلاعات پیشین با یافته‌های مکانی جدید ترکیب شده و وضعیت موجود به صورت دقیق تبیین گردید.

جمع‌آوری داده‌های بالادستی

در موضوع ساخت و سازهای غیرمجاز، و بر اساس ماهیت زمین مینا بودن این پدیده و ارتباط با استفاده از زمین‌های با کاربری مغایر و یا ایجاد ابنیه بر زمین‌های دارای مالکیت عمومی-دولتی، حجم وسیعی از دستورالعمل‌ها، بخش‌نامه‌ها، قوانین و مقررات جاری و منسوخ وجود دارد که در راستای دستیابی به یک نظام متمرکز و کارآمد دخالت در این پدیده، تا حد امکان مورد جمع‌آوری و بررسی قرار گرفت.

۳-۳- رده‌بندی اطلاعات و داده‌ها

گفتمان پیشرفت استان مرکزی

✓ تصاویر چند زمانه ماهواره‌های لندست (تصاویر
سنجنده TM-ETM)

✓ زنجیره مارکوف (CA-Marcov)

✓ پرسپترون چند لایه به همراه تدقیق با وضع موجود

✓ شبکه عصبی و یادگیری ماشین

✓ آینده پژوهی

✓ سناریوسازی بر اساس آشکارسازی هسته‌های رشد بالقوه
پس از دسته‌بندی، سطح‌بندی و تحلیل انواع برداشت شده
از ساخت و سازهای غیرمجاز در نقاط معرفی شده و برای
افزایش دقت در برخورد با گونه‌های متفاوت این پدیده و
بالا بردن اثربخشی اقدامات در مقابل عوامل ایجاد و تشدید
آن، ساخت و سازهای غیر مجاز در دو سطح گونه‌شناسانه
طبقه‌بندی گردیدند:

سطح اول:

ابریکونه‌های ساخت و سازهای غیرمجاز شامل

✓ ساخت و سازهای غیرمجاز شخصی

✓ ساخت و ساز غیرمجاز سازمان یافته

✓ ساخت و سازهای غیرمجاز غیر سکونتگاهی

✓ در این سطح نقاط معرفی شده از سوی کارفرما به نسبت
بیشترین تواتر از وقوع ساخت و ساز غیرمجاز از
ابریکونه‌های یاد شده و به نسبت حجم آسیب موجود
به سطوح بدون آسیب کم آسیب دیده پر آسیب
و مخاطره آمیز تقسیم می شوند.

سطح دوم

ریزگونه‌های ساخت و سازهای غیرمجاز شخصی
شامل:

✓ تفکیک و دانه بندی مجدد زمین‌های وسیع با هدف
فروش

✓ ساخت و ساز بر روی زمین با کاربری مغایر با هدف ایجاد
سابقه مالکیت

✓ ساخت و ساز بر روی زمین با کاربری مغایر با هدف تغییر
کاربری

نوع معرفی و تحلیل شده است. در این مرحله و با تکیه بر
یافته‌های پیشین و بازبانی مجدد داده‌ها در نقاط معرفی شده،
میزان و نوع تخریب در بخش‌های کالبدی، محیط زیستی،
منابع طبیعی، فرهنگی و سایر موارد معرفی شده است.

ترسیم روند رفت و برگشت میان آسیب‌شناسی پیش از وقوع
و پس از وقوع ساخت و سازهای غیرمجاز
به جهت تکمیل دانش آسیب‌شناختی از نقاط معرفی شده و
همچنین دستیابی به تحلیل عمیق برای پیش‌بینی آینده در
روش سناریوسازی و آینده‌پژوهی، در هر یک از نقاط دو
گونه‌ی آسیب‌شناختی پیش و پس از وقوع در تناظر یک به
یک قرار گرفته و یافته‌های تحلیلی ارائه شده است.

۵- گزارش نتایج آسیب‌شناسی

با تکیه بر نتایج مستحصل از مطالعات، برداشت‌ها و
تحلیل‌ها، نتایج آسیب‌شناسی به تفکیک مراحل چهارگانه
برای نقاط معرفی شده ارائه می‌گردد.

برنامه‌ریزی و طراحی اقدامات اجرایی و اصلاحی

با در دست داشتن تحلیل‌های عمیق از آسیب‌های موجود در
بخش ساخت و ساز غیرمجاز، مشاور اقدام به ارائه رویکردها،
راهبردها، راهکارها، سیاست‌ها و اقدامات اجرایی پیشگیرانه
و اصلاحی به دو صورت عمومی و اختصاصی برای هر یک
از نقاط نموده‌است. این مجموعه از پیشنهادات به صورت
برنامه‌ریزی‌های کوتاه تا میان‌مدت و طرح‌های اجرایی ارائه
شده است.

پیش‌بینی میزان اثربخشی اقدامات پیشنهادی

با استفاده از متد سناریوسازی و آینده‌پژوهی، مشاور اقدام به
سنجش پیش از کاربست اثربخشی اقدامات اصلاحی نموده
است. در این روش بر اساس انواع روندها و سیرهای کشف
شده در فرایند ساخت و ساز غیرمجاز، و آزمودن سناریوهای
مختلف از اقدامات در کنار آن، میزان اثربخشی اقدامات
پیش‌بینی و گزارش شده است.

در این طرح پژوهشی-اجرایی، به جهت حصول اطمینان از
دقت نتایج و همینطور کاربردی بودن دستاوردهای طرح بر
اساس واقعیت و وضعیت موجود در زمینه‌ی موضوع طرح، از
ابزارهای جدید و با میزان پایایی و روایی بسیار بالا استفاده
شده است. مهمترین این ابزار عبارتند از:

ابزارهای برداشت و تحلیل داده‌ها:

گفتمان پیشرفت استان مرکزی

بیشترین نوع از ساخت و ساز غیرمجاز را به خود اختصاص داده است.

نکته‌ی اساسی اینجاست که کاربران نهایی به عنوان شخص ثالث در ۷۳ درصد از مراودات مالی انجام شده، از غیرمجاز بودن انجام ساخت و ساز بر روی زمین‌های خریداری شده آگاه نبوده و نسبت به عواقب قانونی آن اطلاعی ندارند. این گروه توسط دلالتان و با دریافت اطلاعات ناقص و ارجاع به ویلاهای ساخته شده در نقطه و اطراف آن مجاب می‌گردند که در یک فرایند قانونی قرار گرفته‌اند

بخش وسیعی از طرح پژوهشی-اجرایی آسیب‌شناسی ساخت و سازهای غیرمجاز معطوف به ارزیابی موقعیت این پدیده در نقاط معرفی شده و رصد رخدادهای منتهی به شیوع آن در مناطق گردیده است. شیوه‌ی گردآوری اطلاعات و ارزیابی اولیه از آن در نقاط معرفی شده بر اساس حضور کارشناسان در نقاط دارای تهدید و یافتن شواهد عینی از وقوع ساخت و ساز غیرمجاز در تمامی نقاط و سپس دنبال نمودن دستورالعمل‌های پژوهش در تعیین مصادیق، کشف عوامل ایجاد و ارزیابی از عوامل تسریع یا تشدید بوده است.

در شهرستان اراک بخش وسیعی از ساخت و سازهای غیرمجاز در گونه‌شناسی برداشت شده، از گونه‌ی ساخت و سازهای شخصی بوده که در مرحله نوزادی تبدیل شدن به ساخت و ساز غیرمجاز سازمان‌یافته قرار می‌گیرد.

دلیل این امر وجود بازار مناسب جهت تبدیل شدن یک روند اقتصادی معمول و نرمال به نوعی از دلالتی عرضه‌محور می‌باشد.

در تحقیقات انجام شده مشخص گردید، در نقاط معرفی شده توسط کارفرما شامل **مرزیجران، گوار، عقیل‌آباد، شهرستانک، احمدآباد و موت‌آباد** سیکل پایه‌ی ساخت و سازهای غیرمجاز معطوف به قطعه‌بندی زمین‌های بزرگ با ترغیب و هدایت مالکان توسط دلالتان بخش ویلا و واگذاری به اشخاص ثالث به عنوان کاربر نهایی است. (دونقطه‌ی احمد آباد و موت آباد دارای گونه‌ی دیگر آسیب نیز می‌باشند)

نوع خاص این گونه از ساخت و ساز غیرمجاز در کنار گستردگی وقوع آن در نقاط عنوان شده به همراه اثرات مخرب ثانویه - آسیب‌های پس از وقوع - مانند کاهش میزان

✓ ساخت و ساز بر روی زمین با کاربری مغایر با هدف سکونت شخصی به عنوان خانه دوم

✓ ساخت و ساز بر روی زمین با کاربری مغایر با هدف ایجاد ارزش افزوده و فروش زمین

ریزگونه‌های ساخت و ساز غیرمجاز سازمان‌یافته شامل:

✓ ساخت و ساز بر روی زمین با کاربری مغایر با هدف ایجاد کوچه و یا معبر ویلایی

✓ ساخت و ساز بر روی زمین با کاربری مغایر با هدف خلق شهرک‌های غیررسمی و هدایت بازار به منطقه

✓ ساخت و ساز بر روی زمین با کاربری مغایر با هدف ایجاد تغییرات در بافت سکونتی محلی و بومی و تغییر تصویر ذهنی بازار به منطقه

ریزگونه‌های ساخت و سازهای غیرمجاز غیر سکونتی شامل:

✓ ساخت و ساز بر روی زمین با کاربری مغایر با اهداف کارگاهی

✓ ساخت و ساز بر روی زمین با کاربری مغایر با اهداف انبارگاهی

✓ ساخت و ساز بر روی زمین با کاربری مغایر با اهداف ایجاد توقف‌گاه

✓ ساخت و ساز بر روی زمین با کاربری مغایر با هدف ایجاد فضای تجاری

✓ ساخت و ساز بر روی زمین با کاربری مغایر با هدف ایجاد صنایع سبک تا نیمه‌سنگین

بر اساس یافته‌های این پژوهش بالغ بر ۷۰ درصد از ساخت و سازهای غیرمجاز در نقاط تعیین شده از ابرگونه‌ی ساخت و سازهای غیرمجاز شخصی می‌باشد که از این میزان، ریزگونه‌ی تفکیک و دانه بندی مجدد زمین‌های وسیع با هدف فروش با دارا بودن ۸۰ درصد از این گونه، بالاترین نوع از ساخت و ساز غیرمجاز در نقاط معرفی شده را داراست. به عبارت دیگر کوچک‌سازی زمین‌های بزرگ تحت یک مالکیت و عمدتاً با کاربری کشاورزی و واگذاری به غیر به صورت قول‌نامه‌ای برای ساخت ویلا یا خانه‌ی دوم غیرمجاز

گفتمان پیشرفت استان مرکزی

این در حالیست که در نقطه‌ی حاجی‌آباد به میزان ۶۲ درصد از ساخت و سازهای غیر مجاز به گونه‌ی صنعتی سبک و یا کاربری انبارداری بازمی‌گردد که دارای اثرات متفاوتی بر منطقه‌ی محاط بر خود می‌باشد؛ افزایش میزان تردد، افزایش خطرات آلودگی‌های زیستی یا شیمیایی، افزایش ریسک حریق در منطقه و نارضایتی جامعه‌ی محلی برخی از این آسیب‌های پسین در نقطه‌ی حاجی‌آباد می‌باشند. تحلیل کامل و راهکارهای دخالت در این گونه نیز در فصل مربوطه انجام شده است.

در نقطه‌ی **ضامنجان** و با وجود عناصر موثری همچون فضای سبز طبیعی و مصنوع، منظر مناسب، دسترسی و سابقه تاریخی تفرجگاهی، سهم بیشتری از ساخت و سازها در حال حاضر و اکثریت ساخت. سازها بر اساس آینده‌پژوهشی به ترتیب اولویت و اهمیت به گونه‌های مسکن دوم، پذیرایی و تفریحی اختصاص دارد. شیوه‌ی دخالت در چنین روندی از سوی مشاور به صورت هدایت‌گری و تسهیل‌گری در بخش‌های دارای کمترین اثر و پایش اثربخشی اقدامات در این زمینه خواهد بود که در فصل مربوطه ارائه گردیده است.

یک نمونه از تحلیل‌های انجام شده: آسیب‌شناسی

ساخت و سازهای غیرمجاز در شهرستان اراک

منطقه روستایی مرزیجران

در داده کاوی‌های میدانی منطقه مرزیجران و در ارتباط با آسیب‌های پیشین در این بخش داده‌های زیر به دست آمد. یکی از مهمترین مولدهای ساخت و سازهای غیرمجاز در بافت داخلی منطقه‌ی روستایی مرزیجران و همچنین زمین‌های کشاورزی متعلق به روستا و حتی اراضی محیط بر بافت، فاصله‌ی اندک جغرافیایی میان شهر مادر با روستا می‌باشد. دسترسی سریع به منطقه و همچنین تنوع مسیر دسترسی باعث افزایش تقاضای غیرمقیم در محدوده گردیده و همین امر بر رونق عرضه در چارچوب هم مجاز و هم غیرمجاز در این وادی افزوده است.

به عنوان یکی از بسترهای مهاجرپرست به شهر اراک در دهه هفتاد هجری شمسی، تمایل به بازگشت به زادگاه در میان مهاجران در دهه نود افزایش یافت و همین امر موجب شکل‌گیری تحرکات موسوم به خانه‌ی دوم در این منطقه شده است. با دارا بودن استطاعت مالی نسبی، بازگشت

تولید روستایی و به هم ریختگی و تنش فرهنگی در نقاط، سبب می‌گردد تا شیوه دخالت در این نقاط نیازمند توجه کافی به جزئیات و تمرکز بر میزان اثربخشی دخالت گردد.

در این مرحله که موسوم به مرحله‌ی نوزادی برای گونه‌ی ساخت و ساز غیرمجاز سازمان‌یافته می‌باشد، انجام اطلاع‌رسانی وسیع و هدفمند با پایش میزان اثربخشی می‌تواند راهگشا باشد؛ در این مرحله و در نقاط صدراالاشاره، به صورت خلاصه مدیریت آگاهی مخاطبین بالقوه‌ی دلالات از عواقب انجام معاملات ملکی در نقطه و افزایش نظارت بر تغییرات مالکیت و پایش قطعه‌بندی مجدد زمین‌های وسیع و رصد فنس‌کشی‌ها مهمترین راهکارهای مقابله با ساخت و ساز غیرمجاز تشخیص داده شده است. (این موارد در بخش راهکارها به تفصیل مورد واکاوی قرار گرفته است.)

لازم به ذکر است با در نظر گرفتن یافته‌های این پژوهش، میزان احتمال تغییر از گونه‌ی ساخت و ساز شخصی به سازمان‌یافته با ۷۹ درصد احتمال و پیش‌بینی زمانی کمتر از یک دهه برای این دگرگونی، در سطح بالایی از قطعیت قرار دارد و به این معناست که در صورت عدم دخالت در روند این آسیب به صورت دقیق و سریع، در نقاط معرفی شده با گونه‌ای از ساخت و ساز غیر مجاز مواجه خواهیم بود که هزینه‌های مقابله و آسیب زدایی پسین از آن به میزان معناداری افزایش خواهد یافت.

بر اساس دستیافته‌ها، در نقطه‌ی دیگر معرفی شده در شهرستان اراک، منطقه **گاوخانه** با توجه به شکل‌گیری بافت اجتماعی-اقتصادی ویژه در منطقه و اتصال نیمه‌رسمی به شهر مادر، نوع تقاضا و به تبع آن نوع عرضه‌ی شکل‌گرفته برای ساخت و ساز اعم از مجاز و غیرمجاز در گونه ساخت و ساز سکونتگاهی به عنوان مسکن اول قرار می‌گیرد. این گونه از ساخت و ساز بیش از دیگر گونه‌ها، معطوف به تخلفات معمول و رایج در سطح شهرها بوده و در ترکیب با مسائل اقتصادی، دارای آسیب‌های پسین متفاوتی نیز می‌باشد. بر خلاف گونه‌ی رایج در مناطقی همچون گوار یا شهرستانک، مالکان نسبت به شیوه‌ی ساخت و استحکام بنا توجه کمتری نشان داده و هدف از ایجا عمارت بر زمین را سکونت به صورت دائم عنوان نموده‌اند.

گفتمان پیشرفت استان مرکزی

ریشه‌ای می‌باشد. چنین آسیبی به راحتی امکان بدل شدن به یک آسیب پیچیده‌ی پسین و همچنین ایجاد شبکه‌ی آسیب‌های بیشتر را دارد.

آسیب پیشین دیگری که در این منطقه رصد گردید، عدم مدیریت توانایی‌های مولدبودگی در منطقه می‌باشد. این آسیب بر اساس نبود مدیریت صحیح و موثر بر آورده‌های طبیعی منطقه و توانایی تولید منطقه در گذشته شکل گرفته است.

بهره‌وری اقتصادی نوع استفاده از زمین به علت کاهش کیفیت خاک از یک سو، شرایط اقلیمی و کاهش منابع آبی روستا از سوی دیگر فعالیت اقتصادی بر مبنای تولید کشاورزی را با کاهش بهره‌وری و توجیح اقتصادی مناسب روبه‌رو ساخته است. عمق این آسیب در منطقه باعث شکل‌گیری تمایل به تغییر در بافت و ایجاد ارزش افزوده‌ی غیرمجاز بر اراضی از طریق تقسیم‌بندی و تغییر کارکرد به ویلا، باغچه و خانه باغ شده است. نکته اساسی اینجاست که با ریشه‌دار شدن مسأله آب در منطقه در آینده شاهد آسیب‌های پسین مرتبط مانند کاهش حضور صاحبان خانه‌های دوم در منطقه، از میان رفتن فضای سبز ایجاد شده در باغچه‌ها و باغ‌ها و افزایش تنش میان خریداران زمین در منطقه بر سر آب یا حقابه خواهیم بود. ادا لازم است تا بر اساس آگاهی از کیفیت تبدیل شوندگی آسیب‌ها پیش‌بینی لازم برای برنامه ریزی و مدیریت بر موضوع صورت پذیرد. آسیب دیگری که در این منطقه شناسایی گردید مبنی بر امنیت اجتماعی در منطقه می‌باشد. حجم ترافیک اجتماعی^۲ بالا و تنوع این ترافیک در منطقه در کنار میزان نظارت اجتماعی بافت و نظارت انتظامی در روستا، نشان‌دهنده‌ی عدم کفایت امنیت در منطقه است. این آسیب پیشین، قطعاً در ترکیب با عناصر مداخله‌گری همچون وضعیت اقتصادی در سطح کلان ملی و منطقه، باعث شکل‌گیری آسیب‌های پسین بسیاری از جمله افزایش بزه‌ها و خرده‌بزه‌های اجتماعی و همچنین جرایم علیه اموال و اشخاص خواهد شد.

کنندگان از اراک و سایر شهرها، هدف رجعت به زادگاه بخش معناداری از انگیزه برای ساخت و ساز غیرمجاز را در این منطقه به خود اختصاص داده است.

ترکیب بعدفاصله‌ی مناسب و وجود سابقه‌ی تاریخی، مهم‌ترین آسیب پیشین در ایجاد ساخت و ساز غیرمجاز در منطقه معرفی می‌گردد. البته باید توجه نمود که این ترکیب به علت نبود عرضه‌ی مناسب و قابل پذیرش از سوی متقاضیان و همچنین عدم ایفای نقش هدایت از سوی نهاد نظارتی و اجرایی در زمان مناسب و به صورت قاطع تبدیل به آسیب گردیده در حالیکه در صورت اعمال مدیریت در زمان مناسب می‌توانست به صورت موثر تبدیل به محرک رشد اقتصادی و توسعه‌ی اجتماعی روستا بدل گردد. این آسیب در ترکیب با دیگر موارد در این نقطه موجب ایجاد جریانات متناقض اجتماعی در منطقه نیز شده است.

دسترسی متنوع به روستای مرزبجران نیز در کنار فاصله کم نسبت به اراک نوعی آسیب پنهان نیز در منطقه ایجاد نموده است. برای درک صحیح این آسیب نیاز است تا مفهوم ضریب خلوت تدقیق گردد؛ فراهم آمدن شرایطی که امکان ناشناس باقی ماندن در یک منطقه برای افراد به نحوی فراهم گردد که در عین وجود شرایط تردد و فعالیت معمول، نظارت اجتماعی این فعالیت‌ها را رصد نکرده و عکس‌العملی نسبت به آن نشان ندهد. بافت روستایی فعلی به ویژه در مناطق حاشیه به گونه‌ای رقم خورده است که درست به مثابه بافت شهری و جامعه شهری عمل نموده و نسبت به ناشناس بودگی افراد و فعالیت‌های ایشان بی‌تفاوتی نشان می‌دهد. این امر باعث شکل‌گیری نوعی آسیب مخرب در حال و امکان گسترش سریع آن در آینده شده است. در طی برداشت‌های انجام شده وجود برخی فعالیت‌های ناهنجار و بزهکاری و حتی نشان‌های وجود جرائم در منطقه رویت گردید. این آسیب که بر اساس وجود امکان ناشناس ماندگی^۱ و در کنار فاصله کم از شهر مادر و نیز تنوع مسیرهای دسترسی در منطقه شناسایی شده است به عنوان آسیب مخرب نیازمند برنامه‌ریزی جهت رفع آسیب به صورت

^۱ Annonimity

^۲ منظور از ترافیک اجتماعی میزان رفت و آمد گونه‌ها و زیرگونه‌های اجتماعی در منطقه است

گفتمان پیشرفت استان مرکزی

عوامل مداخله‌کننده: تمایل نسل‌های سوم و دوم به داشتن املاک در روستای اجدادی؛ بازگشت بخشی از سرمایه‌ی به دست آمده در خارج به داخل روستا برای اکتیو مالک؛ شکل دهی به نیاز ایجاد شونده از طرف مالکان و دلالتان برای افزایش تقاضا: جامعه‌ی محلی با هدف انتفاع از جریان، به آسیب ساخت و ساز غیرمجاز دامن می‌زنند

عوامل گسترش: افزایش تمایل عمومی به ویلا باغ و باغچه؛ تغییر در سبک زندگی جامعه‌ی شهری؛ افزایش ارزش سرمایه در صورت تبدیل به ملک، حتی قولنامه‌ای؛ به عنوان زیر مجموعه‌ی اقتصاد کلان کشور

عوامل تشدید: شرایط اقتصادی کلی کشور و افزایش قیمت زمین و مسکن در شهر به همراه کاهش قدرت خرید؛ هدایت سرمایه‌های خرد به روستا؛ ایجاد اطمینان کاذب از نبود امکان تخریب یا صدور حکم قلع و قمع به تلقین دلالتان: کاهش جدیت در برخورد با ساخت و ساز غیرمجاز برای همراهی با سازندگان

عوامل تسریع: کاهش حساسیت عمومی افراد محلی نسبت به ناشناسان: حضور ناآشنایان در منطقه عادی شده است؛ رشد محدوده‌ی شهر به سمت زمین‌های روستایی منطقه: افزایش ارزش نسبی و ارزش ذهنی زمین‌ها

عوامل دگرگون‌ساز (تغییردهنده): تغییر سبک زندگی شهری و تغییر در نحوه‌ی گذران فراغت خانواده: از باغ و باغچه به داشتن ویلا؛ تغییر در سبک سرمایه‌گذاری خرد و فردی در خانوار به سوی تملک زمین: سرمایه‌های کوچک شده و سرگردان جامعه شهری شهری

عوامل تسهیل: افزایش تمایل عموم مردم محلی به پیوستن به عرضه‌کنندگان زمین برای ساخت؛ سود بالای انجام خرید و فروش زمین به نسبت فعالیت مولد روستایی؛ نبود نهاد یکپارچه برای مدیریت اراضی: در فاصله‌ی میان ارگان‌ها و خلا موجود در قوانین لجستیک و اجرایی

عوامل محدودکننده: حضور قشر محافظه‌کار و دغدغه‌مند در بخش اداری روستا؛ در دوره‌های تصدی این گروه افراد، ساخت و ساز در خارج محدوده کنترل شده است؛ پیش‌بینی و اشاعه‌ی فعالیت‌های جایگزین روستایی به جای کشاورزی در زمین‌های بی کیفیت: با کاهش ارزش اقتصادی کشاورزی، فعالیت‌های جایگزین و سودآور متناسب با روستا

نقاط دارای بیشترین پتانسیل ساخت و سازهای غیرمجاز در منطقه مرزبجران بر اساس خروجی مدل پرسپترون چندلایه (یادگیری ماشین): نقاطی که همزمان دسترسی مناسب به معابر و روستا دارند و همچنین نقاط دارای پوشش دیداری مناسب از معابر اصلی، بیشتر در معرض ساخت غیرمجاز قرار دارند.

آسیب‌شناسی ساخت و سازهای غیرمجاز: آسیب‌های پیشین (عوامل ایجاد)

✓ فاصله کم از شهر مادر اراک: رشد شهری و نزدیک شدن شهر به روستا و همچنین کشش روستا در جهت شهری

✓ کاهش منابع آبی در دسترس برای فعالیت‌های زمین مبنا: شامل آب‌های سطحی و زیرزمین

✓ کاهش ارزش تولیدی اقتصادی و بهره‌وری زمین کشاورزی: افزایش هزینه‌های کشت و کاهش کیفیت خاک

✓ تنوع مسیرهای دسترسی به روستا: نزدیکی به ByPass شمالی اراک و دارا بودن مسیرهای ترجیحی زیاد در منطقه

✓ بالا بودن ضریب خلوت در سطح روستا به ویژه در حواشی: ایجاد امکان ناشناس‌بودگی در میان جامعه محلی

✓ وجود پادگان در مجاورت روستا: افزایش تردد و کاهش ضریب شناخت افراد محلی از ناشناس‌ها

آسیب‌های پسین (موجود و آتی)

✓ افزایش ویژگی ناشناس‌بودگی با اهداف غیرمتعارف: در اثر کاهش حساسیت عمومی به ناشناس‌ها و عادی شدن تردهای عبوری و مقصدار در منطقه

✓ تصاعد در ضریب تبدیل اراضی به قطعات قابل تغییر در کاربری: با افزایش تواتر این رخداد، تمایل به انجام آن در میان جامعه محلی با ضریب، افزایش می‌یابد

✓ کاهش فزاینده‌ی امنیت اجتماعی و امنیت فیزیکی: رشد شدید نرخ سرقت، نزاع، تعرض و جرائم دیگر

عناصر مداخله‌گر

گفتمان پیشرفت استان مرکزی

اساس خروجی مدل پرسپترون، به زودی افزایش چشمگیری خواهد داشت

پیش بینی آسیب‌های آینده:

✓ گسترش ساخت و سازهای با فاصله از محدوده‌ی روستا:

گسترش حلقه‌ی ساخت و ساز به مرزهای جدید و دورتر از روستا: افزایش امکان کنترل و پایش از راه دور

✓ تغییر کارکرد کلی روستا به خدماتی: حذف فعالیت‌های

مرتبط با زمین و جایگزینی مشاغل جدید و خدماتی با هدف سود بیشتر

✓ افزایش انبارها و همگرا شدن مراکز تجمع بزه‌ها و جرائم

خشن و غیر خشن در محدوده‌ی بلافاصله روستا و فرادست: به علت فاصله‌ی کم و امکان وجود پوشش مناسب و بهره‌مند شدن از کیفیت ناشناس بودگی

رصد وضع موجود در آسیب‌ها

✓ افزایش ساخت و ساز غیرمجاز در محدوده‌ی طرح هادی شامل تخلفات و تغییرات کاربری: ساخت و ساز غیر مجاز در داخل بافت

✓ وجود ساخت و سازهای غیرمجاز عمدتاً مسکونی (خانه دوم) در اراضی بلافاصله طرح هادی: با هدف افزایش بهای زمین در آینده

✓ تغییر ساختار زمین‌های کشاورزی به اراضی باغی: اولین نشانه‌ی حرکت به سوی ساخت غیرمجاز

✓ اشاعه محدود ساخت و سازهای غیرمجاز به محدوده‌ی فرادست روستا با تکیه بر بُعد خدمات رسانی در روستا (روستا به عنوان مرکز ثقل تغییرات زمین در فرادست): در حال حاضر این رخداد محدود بوده و بر

معرفی شرکت هپکو^۱

تاریخچه

هپکو، به‌عنوان یک مجموعه صنعتی پیشرو، با مأموریت طراحی و تولید انواع ماشین‌آلات راه‌سازی و معدنی، فعالیت خود را از سال ۱۳۵۴ با عرضه محصولات معدنی آغاز کرد. این شرکت با بیش از نیم قرن تجربه، تاکنون بیش از ۳۰۰۰۰ دستگاه ماشین‌آلات به پروژه‌های راه‌سازی و معدنی در سراسر کشور تحویل داده است. سازمان تأمین اجتماعی به‌عنوان سهامدار عمده این شرکت، نقش کلیدی در حمایت از آن ایفا می‌کند.

محصولات تولیدی شامل: انواع لودر، انواع بیل‌های هیدرولیکی، انواع غلتک، انواع تراک‌های معدنی، انواع دامپتراک، بلدوزر، گریدر، ترانسپوتر را به بازار داخل و منطقه تقدیم نموده است.

ظرفیت سالانه برای تولید ۳۰۰۰ دستگاه انواع ماشین‌آلات که با استفاده از پیشرفته‌ترین ماشین‌آلات روز دنیا تجهیز گردیده است.

جریان ساخت قطعات تماماً مکانیزه و با بهره‌گیری از سیستم ERP برنامه‌ریزی بهینه و قابل اتکائی را فراهم نموده است. هپکو در طول پنجاه سال گذشته با کسب تجربیات و دانش روز از بزرگترین‌های این صنعت در دنیا نظیر شرکت‌های: لیپر آلمان، ولو (سوئد) کماتسو (ژاپن) نیوهلند (ایتالیا) و ... موفق شده تا ضمن خودکفائی کشور در زمینه ماشین‌آلات فوق‌ذکر، در زمره صاحب‌تکنولوژی طراحی و ساخت محصولات در سطح استانداردهای جهانی قرار گرفته و بعنوان شرکت (ارائه‌دهنده راه‌حل) در زمینه ماشین‌آلات خاص نیز در خدمت پروژه‌های صنعتی و عمرانی کشور باشد.

گسترده‌گی کشور ایران ایجاب می‌کرد که برای ارائه خدمات پس از فروش در تمام استان‌ها نمایندگی ایجاد شود و این شبکه فعال و بر خط، پشتوانه‌ای ارزشمند برای مشتریان ماشین‌آلات هپکو است.

^۱ آدرس کارخانه هپکو (اراک، میدان صنعت، بلوار شهید بختیاری، بعد از پل، مجتمع تولیدی هپکو)
آدرس دفتر مرکزی هپکو (تهران خیابان سمیه، تقاطع دکتر مفتاح، شماره ۱۰۲ شرکت تولید تجهیزات سنگین هپکو)

✓ نیوهلند: شرکت هپکو به منظور تأمین ماشین‌آلات سنگین کشاورزی و نیز ماشین‌آلات سبک بخش خدمات شهری مورد نیاز کشور، همکاری خود را با شرکت بین المللی CNH در سال ۱۳۷۸ آغاز نمود و در این راستا مونتاژ دروگر نیشکر CASE به منظور ارائه به شرکتهای کشت و صنعت در جنوب کشور در دستور کار قرار گرفت. همچنین در سال ۱۳۸۰ یک نوع بکهولودر و در سال ۱۳۸۲ دو نوع تراکتور سنگین، یک نوع کمباین در سال ۱۳۸۴ و یک نوع لودر چند منظوره نیز در سال ۱۳۸۵ به سید محصولات اضافه شد.

شرکت هپکو از آغاز، تعامل و همکاری با شرکتهای کلاس برتر جهان را در دستور کار خود قرار داده و در زمینه مجموعه ها و قطعات نیز از تأمین‌کنندگانی نظیر ZF, Berco, Carraro, Sauer, Rexroth, Deutz استفاده می‌نماید.

شبکه تأمین‌کنندگان

در عرصه داخلی شبکه‌ای از سازندگان و تولیدکنندگان داخلی در زمینه تأمین مواد خام، قطعات ریختگی، قطعات لاستیکی، رنگ و مواد شیمیایی و ... زنجیره تأمین داخلی هپکو را شکل می‌دهند که عمدتاً از طریق شرکت مهندسی و قطعات به هپکو مرتبط می‌گردند.

فولاد مبارکه اصفهان، ایران تیر، شرکت رنگ روناس، اما، فولاد پیچ، موتور سازان، شرکت بهران، رینگ سازی آریانا، شاهین آذر اتاق، فولاد نیما، صنایع ریخته گری اصفهان، رنگین زره، گیتی آسا، رادیاتور ایران، نیکران لاستیک

پروژه های صنعتی

صنایع استراتژیک نفت، نیرو و معدن در ایران سرمایه‌های ارزشمندی هستند که توسعه هر کشوری مرهون پویا بودن این صنایع است. افزایش استقلال علمی و تولیدی در این حوزه از قدمت بالایی در صنعت کشور برخوردار است. همکاری گروه‌های صنعتی بزرگ کشور در تولید تجهیزات سنگین مورد نیاز این بخش، دستاوردهای بزرگی در افزایش تولید نفت، گاز و پتروشیمی، توسعه نیروگاه‌های آبی، گازی و سیکل ترکیبی و افزایش کارخانجات فراوری آهن و مس

ماموریت

شرکت تولید تجهیزات سنگین (هپکو) با موقعیتی منحصر به فرد در ایران و خاورمیانه بمنظور ایجاد ارزش افزوده برای مشتریان و ذینفعان، ساخت تولید - توزیع و پشتیبانی ماشین‌آلات راهسازی، معدنی، کشاورزی را با بهره‌گیری از منابع مدیریتی و انسانی کارآمد و متبحر، ماشین‌آلات و تجهیزات مدرن و تکنولوژی به بر عهده دارد و از این طریق نقش مهمی را در اجرای پروژه‌های زیربنایی ایفاء می‌نماید.

هدف بنیادی

مشارکت در ایجاد و توسعه ساخت‌ها و زیرساخت‌های اقتصادی

چشم انداز

داشتن بالاترین سهم بازار ایران در تمام زمینه‌های فعالیت و حضور در بازارهای هدف در خارج از ایران

ارزشهای بنیادین

شفافیت و ارائه اطلاعات واقعی به ذینفعان
رعایت و صیانت متوازن کلی ذینفعان

برندهای همکار و سابقه همکاری

✓ کوماتسو: در سال ۱۳۸۳ به منظور تأمین نیاز مشتریان به ماشین‌آلات راهسازی و معدنی با هدف افزایش سهم بازار فروش خود با کوماتسو ژاپن وارد مذاکره شد و توافقنامه‌ای را به امضا رساندند که در آن ساخت درصدی از بلدوزر و لودر در شرکت هپکو تحت نظارت مستقیم کوماتسو صورت پذیرفت.

✓ ولوو: هپکو به دنبال توسعه ارتباط با برترین سازندگان ماشین‌آلات سنگین دنیا، همچنین به منظور گسترش زنجیره تولید ماشین‌آلاتی خود با توجه به نیاز شرکتهای راهسازی و معدنی، در سال ۱۳۶۴ همکاری خود را با ولوو سوئد آغاز نمود که نتیجه آن تولید لودر متوسط در داخل ایران بود.

✓ لیپهر: در جهت ارتباط نزدیکتر با مشتریان و تأمین نیاز آنان به ماشین‌آلات راهسازی و عمرانی و معدنی، شرکت در سال ۱۳۶۴ اقدام به شروع همکاری با شرکت لیپهر آلمان نمود و این همکاری با تولید مشترک دو مدل بیل آغاز شد.

گفتمان پیشرفت استان مرکزی

- ✓ ساخت تجهیزات Casing جهت نیروگاه سیکل ترکیبی دماوند
- ✓ ساخت شاسی و سیستم تراولینگ جرثقیل زرافه‌ای منگان
- ✓ ساخت تجهیزات جرثقیل‌های زرافه‌ای ۳۵ تن، ۶۰ تن و ۱۶۰ تن
- ✓ ساخت ۳ واحد تجهیزات ژنراتور نیروگاه برق آبی نیروگاه سیمره و سیاه بیشه

در پی داشته است. شرکت هپکو به دلیل مجهز بودن به ماشین‌آلات سنگین تولید قطعات شامل ماشین‌آلات برش، جوش، رنگ، مونتاژ و نصب آمادگی خود را برای حضور در این گروه صنعتی اعلام نمود و تاکنون موفق شده است سهم مناسبی از رشد و پیشرفت در تولید قطعات و تجهیزات سنگین و فوق سنگین در صنایع مذکور داشته باشد.

- ✓ ساخت تجهیزات درپچه‌های لولایی و استیل لاینر طرح توسعه مسجد سلیمان
- ✓ ساخت اگزوز توربین گازی مدل V ۹۴.۲ مربوط به نیروگاههای کرمان، کازرون، جلال دماوند، اصفهان، شیراز، ارومیه، پرند و...

✓ ساخت ۳ واحد Guide bearing توربین نیروگاه سیمره

ساخت بخشی از تجهیزات شتاب‌دهنده FCS به سفارش IPM-CERN

ساخت ۲ دستگاه برج تخلیه غلات بندر امام خمینی (ره)

ساخت مخازن تحت فشار جهت نیروگاههای نکا، کازرون، کرمان، دماوند و...

با ایجاد توسعه شبکه زنجیر تامین توانمند در کلاس جهانی. **ماموریت:** شرکت مهندسی و قطعات ماشین‌آلات راهسازی ایران به عنوان پیشرو در طراحی و مهندسی، تولید و تامین قطعات و مجموعه‌های ماشین‌آلات راهسازی، کشاورزی و معدنی در جهت رقابت پذیری در سطح منطقه را با حضور در بازارهای هدف صادراتی، ماموریت اصلی خود می‌داند.

هسکو شرکت خدمات تجهیزات سنگین هپکو

شرکت هسکو نخستین و بزرگترین شرکت خدمات تجهیزات سنگین راهسازی، معدنی و کشاورزی در کشور با قریب به چهل سال تجربه، همان خدمات پس از فروش هپکو است که به فاصله اندکی از تاسیس هپکو، از سال ۱۳۵۴ با تامین قطعات اصلی محصولات و خدمات گارانتی کار خود را آغاز کرد.

شرکت های تابعه شرکت هپکو:

شرکت مهندسی و قطعات ماشین‌آلات راهسازی ایران

شرکت مهندسی و قطعات ماشین‌آلات راهسازی ایران در سال ۱۳۷۲ با هدف تامین و تدارک قطعات و مجموعه‌های مورد نیاز شرکت تولید تجهیزات سنگین (هپکو) برای خلق زنجیره ای از تامین کنندگان قطعات در جهت توسعه صنعت داخلی تاسیس گردید که در این راستا توانسته است با استفاده از توانمندیهای صنایع داخلی و ظرفیتهای بالقوه موجود در صنعت به موفقیت‌های چشمگیری در زمینه طراحی - نمونه سازی - ساخت و مونتاژ قطعات و مجموعه‌های، ماشین‌آلات راهسازی - کشاورزی و معدنی نائل گردد.

چشم انداز: طراحی، تولید و تامین قطعات و مجموعه‌های مورد نیاز ماشین‌آلات سنگین راهسازی، کشاورزی و معدنی

گفتمان پیشرفت استان مرکزی

های سازنده در زمینه تعمیرات انواع قطعات هیدرولی، موتور و گیربکس اقدام به انجام دوره‌های آموزشی تخصصی کوتاه مدت و بلندمدت می‌نماید تا دانش فنی پرسنل نمایندگی‌ها افزایش یافته و پشتیبانی محصول توسط نمایندگی با کیفیت و سرعت حداکثری انجام پذیرد و نمایندگی‌ها در زمینه خدمت رسانی به مشتریان قوی تر و غنی تر شوند.

بازسازی و نوسازی ماشین آلات راهسازی

شرکت هپکو با توجه به امکانات و پتانسیل‌های بالقوه موجود و با همکاری سایر شرکتهای اقماری خود از دی ماه سال ۱۳۹۱ پروژه عظیم بازسازی و نوسازی را کلید زده است و با آماده سازی کامل سالن بازسازی با استقبال بسیار خوبی از سوی پیمانکاران راهسازی بزرگ مواجه شده است در کارگاه بازسازی دستگاه‌ها به طور کامل و صددرصد دمونتاژ می‌شوند و تمام قطعات و اجزاء به طور کامل مورد بازبینی قرار می‌گیرند. بعد از بازسازی، محصول تاملت زمان معینی شامل گارانتی نیز می‌گردد.

خدمات مالی

از آنجا که ارائه تسهیلات مالی توسط بانکها و سایر موسسات مالی پاسخگوی نیاز مشتریان ماشین آلات سنگین نبوده و بعضاً اخذ اینگونه اعتبارات توسط مشتریان هپکو با مشکلات و موانع متعدد روبرو بوده است، شرکت هپکو در سال ۱۳۸۴ و با دو هدف اصلی یعنی ایجاد تسهیلات اعتباری آسان برای مشتریان خود و همچنین توسعه فروش، اقدام به تأسیس شرکت لیزینگ ماشین آلات سنگین ایرانیان با سرمایه اولیه یکصد میلیارد ریال نموده است.

مزایای تأمین مالی مشتریان توسط لیزینگ هپکو عبارتند از:

- ✓ سرعت در ارزیابی اعتباری مشتریان
 - ✓ تأمین اعتبار مالی ارزانتر نسبت به سایر اعتباردهندگان
 - ✓ تعامل سازنده با مشتریان در زمان عقد قرارداد، در طول مدت قرارداد و بعد از اتمام قرارداد
- نمایندگی‌ها و خدمات پس از فروش نیز به عنوان بازوهای در رسیدن به مأموریت‌های این شرکت تلاش می‌کنند.

گسترش و تنوع محصولات تولیدی و افزایش ماشین آلات مشتریان در سراسر کشور موجب شد تا برای ارائه خدمات و سرویس گارانتی و وارانتی و تامین قطعات آنها، این مجموعه به عنوان یک شرکت تخصصی در زمینه خدمات تجهیزات سنگین با نام هسکو به کار خود ادامه دهد.

همزمان با گسترش محصولات خودکفایی و تحت لیسانس وپراکنده‌گی ماشین آلات سنگین در کشور نیز سبب ایجاد نمایندگی‌های آموزش دیده در هپکو از سال ۱۳۷۶ گردید. از آنجا که علاوه بر لودر، گریدر، بیل و غلتکهای هپکو محصولات مشترکی با برندهای معتبر جهانی تولید می‌شود و مجموعه‌هایی از برترین تولیدکنندگان دنیا در محصولات بکارمی‌رود، پشتیبانی فنی از ماشین آلات نیازمند آموزش تخصصی، قطعات یدکی اصلی و انبارهای مجهز، نیروی انسانی کارآمد و تحصیل کرده، گروههای تخصصی محصولات هر برند، مدیریت نمایندگی‌های سراسر کشور، مرکز امداد و مرکز پیام و مشتریان، سیستم یکپارچه اینترنتی و تعمیرگاه تخصصی بود که در هسکو آماده کمک به مشتریان است.

دانشگاه علمی و کاربردی هپکو:

مرکز آموزش علمی کاربردی هپکو تحت نظارت دانشگاه جامع علمی کاربردی با کسب مجوز از شورای گسترش آموزش عالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با هدف کسب مهارت و گسترش اشتغال در کشور و با توجه به پیشرفت تکنولوژی، تامین نیروی ماهر مورد نیاز کشور، ایجاد نگرش علمی در زمینه نگهداری و تعمیرات ماشین آلات راهسازی، معدنی و کشاورزی، تاسیس گردیده است.

خدمات قابل ارایه توسط شرکت و شرکت‌های

تابعه هپکو:

مرکز آموزش

مرکز آموزش هسکو با بهره‌گیری از نیروهای متخصص و کارآموده در زمینه آموزش و استفاده از تجهیزات متنوع و پیشرفته آموزشی مانند فیلم‌ها و کتاب‌های اصلی شرکت

منبع:

نگاهی بر مهمترین اقدامات سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان مرکزی در سال ۱۴۰۳

❖ تشکیل جلسات شورای برنامه ریزی و توسعه استان و کار گروه ها:

- ✓ برگزاری ۱۱ جلسه شورای برنامه ریزی و توسعه استان با ۶۵ دستور کار و ۱۲۵ مصوبه
- ✓ برگزاری ۴ جلسه شورای راهبردی توسعه مدیریت استان با ۱۰ دستور کار و ۱۳ مصوبه
- ✓ برگزاری ۹ جلسه شورای فنی استان با ۳۷ دستور کار و ۷۷ مصوبه
- ✓ برگزاری ۶ جلسه کارگروه اقتصادی، اشتغال و سرمایه گذاری استان با ۱۷ دستور کار و ۷۸ مصوبه
- ✓ برگزاری ۲ جلسه کارگروه آموزش، پژوهش، فناوری و نوآوری با ۷ دستور کار و ۱۰ مصوبه

❖ گزارشات

- ✓ تهیه و تدوین برنامه جامع ارتقای بهره وری در سطح استان در سه حوزه انرژی (برق)، کشاورزی و آب و فاضلاب
- ✓ تهیه و تدوین گزارش نظارت عملیاتی پروژه های تملک دارایی های سرمایه ای استانی در سال ۱۴۰۳ در دو جلد
- ✓ تهیه و تدوین گزارش اعتبارات ملی دستگاههای اجرایی
- ✓ تهیه و تدوین سالنامه آماری استان (شامل ۲۴ فصل، ۳۵۰ جدول، ۵۰ نمودار و ۲۰ نقشه) استان و شهرستانها
- ✓ تهیه و تدوین برش برنامه عملیاتی شعار سال ۱۴۰۳ استان مرکزی
- ✓ تهیه و تدوین گزارش عملکرد آموزش دستگاههای اجرایی استان در سال ۱۴۰۳
- ✓ تهیه و تدوین طرح های پیشران استان مرکزی
- ✓ تهیه و تدوین پیشرفت الگوی توسعه استان
- ✓ تهیه و تدوین گزارش اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی استان مرکزی در سال ۱۴۰۲ استان
- ✓ تهیه و تدوین سیمای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی شهرستان های استان مرکزی در سال ۱۴۰۱
- ✓ تهیه و تدوین گزارش ارزیابی عملکرد دستگاههای اجرایی استان مربوط به سال ۱۴۰۲
- ✓ تهیه و تدوین گزارش عملکرد درآمد های استانی در سال ۱۴۰۳
- ✓ تهیه و تدوین سند بودجه ۱۴۰۳
- ✓ تهیه و تدوین گزارش انرژی خورشیدی استان مرکزی
- ✓ تهیه گزارش ارزیابی عملکرد برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی استان مرکزی در سال ۱۴۰۳
- ✓ انتشار سه شماره فصلنامه گفتمان پیشرفت استان مرکزی (تابستان، پاییز، زمستان ۱۴۰۳)

❖ دستاوردهای برون سازمانی که منتج از اقدامات سازمان

- ✓ بهره برداری بیش از ۸۰ پروژه در حوزه سلامت و افزایش ۷۵۰ تخت بیمارستانی (تکمیل بیمارستان ۵۲۰ تخت خوابی ولیعصر پس از ۱۸ سال تأخیر، بهره برداری از بیمارستان تخصصی زنان و زایمان سینا رضایی آشتیانی، مرکز دیالیز فاطمه زهرا (س) در اراک و فاز سوم بیمارستان خیرساز آیت الله خوانساری به عنوان تنها مرکز درمان سرطان در غرب کشور با ۷۶ تخت و...)
- ✓ تحقق ۲۰ درصد تأمین انرژی خورشیدی در دستگاههای اجرایی (اجرای ۱۰۷ دستگاه یک مگاوات انرژی خورشیدی)

گفتمان پیشرفت استان مرکزی

- ✓ خرید تضمینی گندم در استان مرکزی به میزان ۴۳۸ هزار تن با رشد حدود ۷۲ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال گذشته (۲۵۵ هزار تن)
 - ✓ تحقق ۱۱۰ درصدی درآمدهای استانی و ۱۱۱ درصدی درآمدهای مالیاتی
 - ✓ اختصاص هزار میلیارد تومان تسهیلات تبصره ۱۸ به ۶۲۱ طرح استانی
 - ✓ ایجاد بیش از ۴۰ هزار کد دو بعدی در طرح سنجش رضایت مردم از کارکنان دولت و ارایه ۵۵ درصد خدمات دستگاه‌های اجرایی به صورت الکترونیکی
 - ✓ انجام پروژه‌های راه‌های اصلی، فرعی و روستایی در سطح استان (افتتاح قطعه اول باند دوم محور توره - بروجرد با ارزشی بیش از ۱۰ هزار میلیارد ریال و ...)
 - ✓ شناسایی ۲۲ فرصت سرمایه‌گذاری جدید در این استان و مورد تایید سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران به زبان فارسی، انگلیسی و روسی در مرداد ماه ۱۴۰۳
 - ✓ افتتاح فاز اول طرح توسعه آرامگاه دکتر حسابی در تفرش با ۲ هزار و ۵۰۰ مترمربع فضا سازی و صرف اعتباری بالغ بر ۱۰ میلیارد تومان و رونمایی از کتاب "تفرش، اسطوره و مردم‌شناسی" و سینی قلم‌زنی چهره‌های مشهور تفرش
 - ✓ تشکیل کنسرسیوم اقتصادی استان با مشارکت بیش از ۳۵ شرکت بزرگ و متوسط
 - ✓ تصویب فاز اول دهکده لجستیک با ۶۰ هکتار
 - ✓ برنامه ریزی جهت تولید ۵۰۰۰ مگاوات انرژی خورشیدی در استان تا پایان سال ۱۴۰۶ (تحقق ۵۰۰ مگاوات در فاز اول)
- ❖ سایر موارد:**
- ✓ اجرای سرشماری عمومی کشاورزی استان مرکزی در سال ۱۴۰۳ همزمان با سراسر کشور
 - ✓ برگزاری جشنواره شهید رجایی استان و تقدیر از دستگاه‌های برتر استان در اجرای برنامه‌های تحول نظام اداری
 - ✓ توزیع اعتبارات و مبادله موافقتنامه هزینه‌ای ۲۳ دستگاه اجرایی
 - ✓ توزیع اعتبارات و مبادله موافقتنامه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در سال ۱۴۰۳ (۴۷۴ طرح از محل درآمد عمومی، ۴۴۶ طرح از محل جدول (۱۰) قانون بودجه، ۲۸ طرح از منابع متفرقه)
 - ✓ توسعه زیر ساختها داده مکانی SDI (اتصال ۱۸ دستگاه استانی و ۶ شهر داری با ۶۷۱ سرویس اطلاعاتی سامانه زیر ساخت اطلاعات مکان ملی و استانی)
 - ✓ اجرایی شدن سند آمایش استان و انجام استعلامات مرتبط با آمایش بصورت برخط
 - ✓ اجرای ۲۳ طرح آماری (۶ طرح یکبار در سال، ۵ طرح بصورت فصلی، ۱۲ طرح دیگر بصورت ماهانه)
 - ✓ تهیه و بهنگام سازی فایل جغرافیایی نقشه‌های شهری و روستایی
 - ✓ تبدیل وضعیت استخدامی ایثارگران مشمول بند (د) تبصره ۲۰ قانون بودجه ۱۴۰۰ در دستگاه‌های اجرایی استان
 - ✓ نظارت بر آزمون‌های استخدامی (۹ آزمون، ۲۱ دستگاه اجرایی، ۱۳۹۴۱ داوطلب)
 - ✓ نظارت بر عملکرد دفاتر پیشخوان دولت
 - ✓ تعیین تکلیف فضاهای مازاد اداری استان
 - ✓ تهیه حسابهای منطقه ای استان

- ✓ انتشار نتایج اولیه سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳
- ✓ تهیه شرح خدمات دهکده لجستیک اراک
- ✓ فراخوان اولویت پژوهشی بررسی قابلیت‌ها و نقش استان مرکزی در تکمیل زنجیره ارزش صنعتی و معدنی کشور با رویکرد اقتصاد دریا محور و انعقاد قرارداد
- ✓ نظارت بر طرح‌های پژوهشی محاسبه ظرفیت‌های رشد بخش‌های اقتصادی استان به عنوان پیشران‌های رشد اقتصادی ۸ درصد در برنامه هفتم توسعه برگزاری جلسات با دستگاه‌های مرتبط
- ✓ تهیه گزارشات تصویر و موشن گرافی آمایش و اقدامات سازمان در سال ۱۴۰۳
- ✓ بررسی ۵۳ پرونده در سامانه تبادلات بین دستگاهی درگاه ملی مجوزها (استعلام شورای برنامه ریزی و توسعه استان)
- ✓ بررسی ۴۳ استعلام در سامانه تبادلات بین دستگاهی درگاه ملی مجوزها (استعلام آمایش سرزمین)
- ✓ بررسی پرونده‌های پیمانکاران حقیقی و حقوق (تعداد پیمانکاران حقیقی تایید صلاحیت شده ۱۷۷ پرونده، تعداد پیمانکاران حقوقی تایید صلاحیت شده ۴۷ پرونده)
- ✓ برگزاری تعداد ۱۹۷ دوره آموزشی با ۵۰۲۱ نفر شرکت کننده و ۶۳۰۲۲ نفر ساعت دوره آموزشی برای دستگاه‌های اجرایی